

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η ΠΟΡΤΑ ΘΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ
ΚΛΕΙΔΩΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΙΣ

7:00

ΝΑ ΚΛΕΙΝΕΙ Η ΠΟΡΤΑ
ΑΠΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ
ΤΗΝ 12η ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ
ΝΑ ΚΛΕΙΔΩΝΕΙ

ΘΑ ΕΙΔΟΠΟΙΟΥΜΕ
ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΘΑ ΕΙΔΟΠΟΙΟΥΜΕ
ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΠΟΛΥ ΚΑ
ΚΛΕΙΔΩΝΕΤΕ ΤΗΝ ΠΟΡΤΑ

ΘΑ ΕΙΔΟΠΟΙΟΥΜΕ
ΜΕΤΑ ΤΙΣ 10:00 Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΛΟΓΟΙ ΔΙΟΛΙΜΝΙΑ

ΕΡ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

μικροαστοί κλειστέτε

στα διαμερίσματά σας

παρέα να σαπίσετε

με τα έπιπλά σας

Γατί τραβήχτηκαν (όσο τραβήχτηκαν...) οι καθηγητές (οι όσοι καθηγητές); **Εναντίον της αλλαγής των εργασιακών τους σχέσεων.**

Σωστό. Ο τρόπος πρόσληψης (τουλάχιστον στη περίπτωση τους) κωλύεται και τον τρόπο απόλυσης. Άρα είναι ζήτημα κλειδί της αναδιάρθρωσης των εργασιακών τους σχέσεων. Όχι το μοναδικό. Αλλά ένα από τα σημαντικά.

Όμως: οι καθηγητές (και οι δάσκαλοι) δεν είναι οποιοδήποτε "εργαζόμενοι". Είναι τα λίγο πιά κάτω και λίγο πιο πάνω από τη μέση **στελέχη του (παλιού) ιδεολογικού και γνωσιολογικού "σκελετού" της κυριαρχίας.** Γιαυτό πληρώνονται τόσο πολύ για τόσο λίγες ώρες δουλειάς - σε σχέση με τους άλλους εργάτες, ή και αναλόγως.

Το ότι αυτός ο σκελετός αναδιοργανώνεται, ιδιωτικοποιείται, διευρύνεται, αλλάζει τρόπους και μέσα, αλλάζει περιεχόμενα και σκοπούς, σάρκες και κυκλοφοριακό, είναι σίγουρο - έχουμε πει μερικά πράγματα εδώ στο παρελθόν, θα ξαναμλήσουμε γιαυτό. Το ότι αυτές οι αλλαγές σημαδεύουν και τις εργασιακές σχέσεις των στελεχών του (παλιού) συστήματος είναι επίσης γεγονός. **Αλλά προσοχή:** και τις εργασιακές σχέσεις, όχι μόνο τις εργασιακές σχέσεις.

Τι μπορούν να κάνουν τα "μικρομεσαία" στελέχη ενός συστήματος τέτοιου, όταν αυτό αναδιρθώνεται; Χοντρικά δύο εκδοχές έχουν.

α) Να "εξάσουν" ποιός ήταν (και σε κάποιο βαθμό συνεχίζει να είναι, έστω και κάτω από άλλους όρους) ο κοινωνικός, ιδεολογικός, πολιτιστικός τους ρόλος, και να αγωνιστούν για να υπερασπιστούν, από την αρχή μέχρι το τέλος τις (προνομιακές, μη κοροϊδευόμεστε) εργασιακές τους σχέσεις. Που είναι προϊόντα όχι μόνο των παλιών τους αγώνων (είναι και έτσι) αλλά και των παλιών - και ξεπερασμένων - αναγκών του συστήματος.

Σε αυτή τη περίπτωση οι καθηγητές ξεχνάνε το πόδες εφηβικές καρδιές και μυαλά έχουν.

δεν έχουμε γενέθλια βέβαια, αλλά

νε γαμήσει, θέλοντας ή μη. Ξεχνάνε πόσες φορές έχουν υπάρξει στόχος γλυψίματος, θέλοντας και μη. Ξεχνάνε τα φανερά ή κρυφά παιχνίδια εξουσίας που θέλοντας και μη παίζονται κάθε ώρα, κάθε μέρα μέσα στις τάξεις. Ξεχνάνε τους μικρούς ή μεγάλους συμβιβασμούς του "γαρφαριού". Ξεχνάνε την "αλληλεγγύη" απέναντι σε "συνυπόδητους" που κάτω από οποιαδήποτε άλλη συνθήκη θα τους έσπασαν τα μούτρα. Ξεχνάνε τις αναγκαστικές σιωπές τους - που γίνονται συνήθεια, ξεχνώνοντάς τους μπροστά στους μαθητές τους. Ξεχνάνε την αφασία της (υποτιθέμενης) "κνώσης", για την οποία εξάλλου οι περισσότεροι δεν έχουν καν αμφιβολίες. Ξεχνάνε τις μικρές ή μεγάλες πειθαρχίες τις οποίες θέλοντας ή μη καλούνται να επιβάλλουν σε νεαρούς ανθρώπους που δεν τους γνωρίζουν - και δεν θα τους γνωρίσουν ποτέ.

Τα ξεχνάνε όλα αυτά και πολλά άλλα, και "κλιμακώνουν" τον συμβατικό ή όχι κλαδικό τους αγώνα. Με δύο λόγια κάνουν περίπου ό,τι θα έκαναν και οι μπάτσοι "σαν εργαζόμενοι", σε ανάλογη περίπτωση, υπερασπιζόμενοι κάποιες εργασιακές τους σχέσεις.

β) Η δεύτερη εκδοχή είναι εντελώς διαφορετική. Ξεκινάει από την πλήρη συνειδητοποίηση, τη στιγμή της "κρίσης" έστω, της πραγματικότητας της θέσης και του ρόλου τους. Η συνειδητοποίηση αυτή είναι κρίσιμη και λειτουργική: *εντοπίσει, ανάμεσα στα άλλα, τις αιτίες των αλλαγών και στις εργασιακές τους σχέσεις.*

Αν αυτή η συνειδητοποίηση δεν οδηγεί στην εκδοχή (α) (δηλαδή στη συνειδητή υπαγωγή στο σύστημα) οδηγεί στο αντίθετό της: την ρήξη τόσο με τους παλιούς όσο και με τους καινούργιους ιδεολογικούς και γνωσιολογικούς μηχανισμούς της κυριαρχίας.

Ρήξη, ύστερα, σημαίνει *σαμποτάζ*. Σαμποτάζ διαρκείας όχι σε λεπτομέρειες του συστήματος (π.χ.: χαρίζω απουσίες) αλλά στη καρδιά του. Σαμποτάζ, δηλαδή, στις ιδεολογικές και

Τα φύλλα της 3η γενιάς μοιράζεις να τα βιώσεις κάθε μήνα (από τα μέσα και μετά): στο αυτοδιαχειριζόμενο στέκι Περιοιόριον (Καρνάτιδος 166), στο αυτοδιαχειριζόμενο στέκι - κατ'αλληγή Άνω - Κάτω Πατησίων (Νάζου και Κρασσιά) και σε ένα ράφι της Villa Αμαλίας (Χέ-υδεν και Αγαρών).

Αυτό είναι το τελευταίο φύλλο της 3ης γενιάς που το καθορίζει. Το επόμενο τον σεπτέμβριο. Θα τα καταφέρετε να επιηλεύσετε χωρίς εμάς;

Επίσης: από αυτό το φύλλο σταματάμε τη διανομή της 3ης γενιάς στο δρόμο. Στη θέση της θα κυκλοφοράμε κάθε 2 μήνες ένα βσελίδο, μικρό σκήματος, σε μεγάλο τираζ με τον ίδιο τίτλο (3η γενιά) και υποτίτλο: αναφορά στο χάος. Κάτι σαν επιλογές από την ύλη της εφημερίδας δηλαδή.

Και από μα σε 3 περίπτερα (πλ. Εξαγχείον, πλ. Κάννγρος) και στα βιβλιοπλοία: Solaris, Παράπεντε, και Ελευθερος Τύπος, στο κέντρο της πόλης. Η τεχνική υποστήριξη της έκδοσης είναι από την κολλετζήνα 03*03

αν αυτό

γνωσιολογικές συντεταγμένες που υπάρχουν "προς διεκπεραίωση" καθημερινά, μέσα και έξω από τα σχολεία. Τέλος πάντων: σε όσες είναι εφικτό, κάθε στιγμή.

Προσοχή: μια τέτοια στάση καθόλου δεν αγνοεί το ειδικό ζήτημα των εργασιακών σχέσεων, και της αναδιάρθρωσής τους. Το αντίθετο: το τοποθετεί, από κάθε άποψη, στον ορίζοντα του ριζικού ανταγωνισμού. Το "κλείβει" από την χειραγωγική αντίληψη του "κλαδικού συμφέροντος", και το ξεναχαρίζει στη συνθετότητα της ταξικής πάλης *σή-μερα*.

Τέθηκαν τελικά οι εκπαιδευτικοί; Έκαναν (απελιπτικά) το πρώτο. Ο (μονότονος) λόγος που συνόδευσαν τον αγώνα τους ήταν "πολύ πιο πάνω", από την άποψη της έστω σχηματικής αντίληψης της πραγματικότητας (τους) ακόμα και από δικές τους προηγούμενες, παλιότερες. Όσο για τα "κρυφά" αιτήματά τους; **Ο σύλλογος αναπληρωτών (που ήταν και η αιχμή της ιστορίας) ζητάγε να διοριστούν πρώτοι οι αναπληρωτές, και μετά να αρχίσουν οι διαγωνισμοί και τα υπόλοιπα.** Σα να λέμε: πάρε εμένα που είμαι κοντά στη πόρτα, και ας τους άλλους να πεθάνουν. Τόσο καλά, και τόσο "ταξικά"!...

Μετά: επί ένα χρόνο έβαλαν αποκλειστικά στο στόχαστρο τον διαγωνισμό προσλήψεων, και ξεχάσαν όλα τα υπόλοιπα. Ξέχασαν, δηλαδή, το βασικό: η οργή των στελεχών (του) δεν είναι ουσιαστικό πρόβλημα για κανένα σύστημα.

Σε σχέση με τους πιο ριζοσπάστες και "άγριους" μαθητές τους, που με το μαρκαδόρο, με το σπρέι, με την αφίσα, με το φυλλάδιο, με τον σαρκασμό και την οργή προσπαθούν να αποκτήσουν τις λιγότερο μεσολαβημένες σχέσεις, οι καθηγητές έμειναν απελπιστικά πίσω, προσκυνώντας ουσιαστικά το νέο ιδεολογικό και γνωσιολογικό μηχανισμό: τα με.

...τότε την τρίτη 16/6 και την πέμπτη 18/6

Το να έχεις ένα σύντροφο σου σακατεμένο στο νοσοκομείο, μεταξύ ζωής και θανάτου, από χέρια φασιστών, είναι κάτι που σε τρελαίνει. Εκεί, στο πάνω-κάτω ανάμεσα στη καρδιά και το μυαλό, η ψυχραιμία χρειάζεται για να είσαι διανθής, για να είσαι αποτελεσματικός, για να είσαι ευστόχος και χρήσιμος στις όποιες πράξεις σου.

Αλλά το να κλείνεις τα μάτια (τα δικά σου και των άλλων) στη πραγματικότητα, το να μεταμφιέζεις και να "μεταγλωττίζεις" τα γεγονότα έτσι ώστε να "δένουν" με την ιδεολογία σου, το να αποστρέφεις το αίμα για να βγάλεις πολιτική υπεραξία, το να καρκινωβατείς ανάμεσα στη "πολιτική της εντατικής" και στη φάρσα του "αιώνιου θύματος", το να κάνεις τις ποιοεσδήποτε παρανοϊκές αναγωγές για να σκαρφαλώσεις στη "κεντρική πολιτική σκηνή", το να μη νοιώθεις την ανάγκη της ανταπόδοσης της βίας, όλα αυτά και άλλα πολλά δεν είναι σπυρθές του μυαλού, ούτε παλμοί της καρδιάς. Είναι το ξεφτιλισμένο έπος των μπανά-ληδων: δυό επεισόδια εδώ, πέντε έξι πέτρες εκεί, + ένα θύμα παραπέλα, να που βγήκε το νοίκι της πολιτικής γκαρσονιέρας, μένει και κάτι για καινούργια επίπλα...
Το ξύλο στον Δ. Κουσουρή μας πόνεσε. Όπως και άλλα προηγούμενα παρόμοια - ο αριστερισμός δεν τα έχει βέβαια στο λογαριασμό του, γιατί δε κολλάει με τις ψευτοηρωϊκές φαντασιώσεις του. Αλλά όσοι και όσες κατέχουν από δρόμο τίποτα δεν έχουν να μοιραστούν με τη ξεφτίλα της "υπερπολιτικής" επένδυσης του κάθε μαγαζιού. Τίποτα κοινό με εκείνους που δε μπορούν πιά να πονέσουν, να φρικάρουν, να αγριέψουν, να να να....

3η ΓΕΝΙΑ

με δώδεκα φύλλα και γίνει μια "συνθήκη" φιλοκαταναλωτική (με την έννοια της **κατανάλωσης της ανάπτυξης**, οι όσα των ...200 δρχ που στοικάζει στο μηνιαίο προϋπολογισμό σας) τότε κάπου έχουμε αστοχήσει. Μέχρι τώρα, τουλάχιστον.

ανασύνθεση ανάγνωσης Η αλήθεια είναι πως οι ως εδώ 144 σελίδες δεν έχουν καεί από τη φωτιά της "σωτηρίας", ή της "φωτιάς" του κόσμου. Καίγονται από άλλες φωτιές, που μπορεί να είναι μικρότερες, μπορεί να είναι πιο υπόγειες... Δεν υποσχεθήκαμε τίποτα, κι όσοι διαβάζουν την 3η γενιά από την αρχή θα το θυμούνται. Κανένα "αίτημα των καιρών" δεν ικανο-

3η ΓΕΝΙΑ 3

είναι νίκη...

λιώς, ανάγεται κατευθείαν στην κεντρική πολιτική σκηνή. Δηλαδή σε καταγγελίες μεταξύ των κομματοσκόλων, και στην ...καταμύηση των "επίσημων" υποψηφίων του πασοκ στις δημοτικές εκλογές.

Χρειάζονται αποδείξεις; **-όλη η ιστορία έπαιξε για το σκάνδαλο "οι μπάτσοι δένουν καθηγητές", και όχι για το σκάνδαλο "οι καθηγητές δένουν τους μπάτσους"**. (Τί πάει να πεί "δεν γίνονται αυτά"; Όταν έχεις 10 μήνες για να ετοιμαστείς, όχι μόνο αυτά γίνονται, αλλά...)

-θα γονάτιζε πολύ (οικονομικά) τους καθηγητές αν αυτούς τους 10 μήνες είχαν αγοράσει και καμιά μάσκα για τα δακρυγόνα; Η φοβήθηκαν μήπως τους κατηγορήσουν πως "είχαν σχέδιο"; Τί περίμεναν πως θα ρίχουν οι μπάτσοι; Τριανάφλλα; -που ακούστηκε οι πολιορκητές να αναγγέλουν την ώρα, την μέρα και τον τόπο της πολιορκίας τους; Είναι ή δεν είναι *μαλακισμένη ενέργεια* το να υπάρχουν ουσιαστικά αβύλακτα εξεταστικά κέντρα, και συ να την πέφτει εκεί που έχουν μαζωθεί (γιατί τους το ανακοίνωσες!) οι περισσότεροι και οι πιο "μάχιμοι" μπάτσοι; Τελικά τί σε ενδιαφέρει; Να σταματήσεις τον διαγωνισμό, ή να δείξεις τα κανάλια στη τρωή ξύλο; Τί στο διάολο της; Να σε φοβήθουν, ή να σε ληπθήθουν;

- αυτοί όλοι (οι ουσιαστικά απεργοσπαστές) που έδωσαν τελικά εξετάσεις, και οι άλλοι (επίσης απεργοσπαστές) που δεν έκαναν ούτε μια ώρα απεργία στα σχολεία (έστω, από αυτές τις μαιμού-δένεις της όλμης) πόση βία (έστω ψυχολογική) θα υποστούν, και πόση;

-το σημαντικότερο: τελικά το *μάθημα* αυτής της ιστορίας πού ήταν; Ότι μπορούν να γίνονται επεισόδια μακριά από το άσυλο; (λάθος παράδειγμα: οι μπάτσοι έπρεπε να φυλάνε την "αμάρτζια"). Ότι η κοινωνία γενικά συμπαράσκαται; (Μαλίκης, Το

έχουμε ξαναδεί το έργο. Άμα γουστάρει η κοινωνία να κάνει τίποτα της προκοπής, να ξεκαθαρίσει τους φασιότες στις πολυκατοικίες της). Ότι φασούλι το φασούλι θα γαμήσει το σκαούλι της κοινωνικής ανταρσίας; (Καλά! Πού είναι οι εξτρεμιστές των προβληματικών και της ΕΑΣ, πού είναι οι εξτρεμιστές των μαθητικών του '91;) Ότι οι μπάτσοι μπορούν να τα καταφέρουν μια χαρά ακόμα και σε εντελώς άγνωστες για αυτούς περιοχές; (Ευχαριστούμε δηλαδή αλλά από τέτοια μάθηματα όπου οι χαμένοι από χέρι μπάτσοι παίρνουν άνετα το Χ καλύτερη η κοπάνα).

Αν η χαρά του μπάχαλου έχει κάποια αξία (και δεν θα το αρνηθούμε: για τα πρώτα βήματα στον ανταγωνισμό έχει αξία ακόμα και "σκέπη", είναι μια χρειαζόμενη *εκαύδευση στο δρόμο*...) χάνει την αξία της όταν δει κανείς τα πράγματα ένα γύρω, στο σύνολο τους, πέρα από τα σύννεφα των δακρυγόνων.

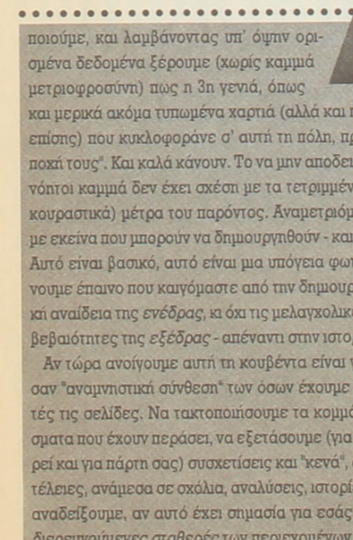
Η αλήθεια είναι πως η φάση αυτή είναι από εκείνες που *όλοι έχουν νικήσει*: και οι καθηγητές (έκαναν φασαρία) και το υπουργείο (έκανε τον διαγωνισμό του κώλου που ήθελε). Και τα κανάλια (έκαναν απερίσπαστα τη δουλειά τους) και οι θεατές τους (είχαν κάτι να "σπάει" την ποδοσφαιρίλα).

Εμείς λέμε πως τέτοιες ιστορίες, είναι *άλλη μια χαμένη ευκαιρία*. Όχι για την επανάσταση. **Για τις συνειδήσεις.** (Αλλά μπορεί η συνειδητοποίηση να περιττεύει, ε; Ποιός τη γαμεί;)

τί ήταν; ο θρλαμπος;

Τίποτα κοινό λέμε εξόριστοι στις μητροπολιτικές ερήμονες. Καλή η προπόνηση εδώ κι εκεί έξω από τα εξεταστικά κέντρα - αλλά κακή, χειρόστη, η ψευδαίσθηση της "κοινότητας", της "συνέχειας" με καταστάσεις και υποκειμενα **α-διάφορα** (ή και εχθρικά) στην πραγματικότητα των εξοριών (σας, μας). Δίκαιη το φρικάρωμα για τη φασιστική βία, τραγικά λαθεμένη όμως η προσθήκη εξτρεμισμού στις σικέ τελετουργίες του πολιτικού μάρκετινγκ. Δίκαιη η οργή, αλλά τί λέει το μυαλό; Είναι όπιο, όπιο, όπιο η "κοινωνική νομοποίηση" που παρέχουν μερικοί λιανέμποροι της πολιτικούϊδεολογίας στη βία, και στο παιχνιδί στο δρόμο. Και είναι απρόσδεχτος, απρόσδεχτος, απρόσδεχτος όποιος δεν βλέπει τα τόσο καθαρά σημάδια που κρύβονται από πίσω: η θεωρία "των δύο άκρων", κλπ, κλπ.

Δε σας χωράνε, μ μητροπολιτάνοι, τα πολιτικοσοσιαλιστικά νταραβέρια, είτε είναι βλαία είτε όχι. Κρατηθείτε μακριά...

το 24ωρο της αλλοτρίωσης τώρα υπό παρακολούθηση

Το "πρόβλημα" της διαφήμισης, όπως και του καπιταλισμού σε κάθε του έκφανση, είναι πως δεν μπορεί παρά να "απλώνεται" και να "χώνεται" διαρκώς - παντού. Η πιο κατάλληλη λέξη για να περιγράψουμε αυτήν την διπλή κίνηση είναι η **αποικιοποίηση**. Αποικιοποίηση σε κάθε σημείο της κοινωνικής ζωής, ει δυνατόν... κατακλυσμός από τις σημασίες του εμπροσθόμοτου.

Το εντυπωσιακό είναι ωστόσο το να βρίσκονται οι "εθελοντές" που γίνονται πειραματόζωα της αλλοτρίωσης της ζωής τους, ακόμα κι όταν αυτή επιχειρείται με τις πιο εξώφθαλμα άθλιες μεθοδεύσεις.

Η Leo Burnett, μια διαφημιστική εταιρεία που "δουλεύει" και στην Ελλάδα, ανακοίνωσε πρόσφατα ένα "προχωρημένο" ερευνητικό πρόγραμμα, με σκοπό να *προβλέπει τις καταναλωτικές επιθυμίες*. Σύμφωνα με το πρόγραμμα ένα δείγμα 6.000 αθηναίων καταναλωτών (όλων των φύλων, και ηλικιών από 8 - 55 χρονών) παρακολουθούνται σε 24ωρη βάση, ώστε να "καταγραφούν" όλες οι "λεπτομέρειες της συμπεριφοράς" τους. Η παρακολούθηση γίνεται με τη συναίνεση των καταναλωτών, και αφορά τη συμπεριφορά τους στα ψώνια, στη δουλειά, στο σχολείο, στις συναναστροφές τους, στα χόμπι τους, και στον ύπνο τους. Οι "πληροφορίες" αυτές αναλύονται σε μια "αιτιακή βάση", δηλαδή με τρόπο που να προκύπτει η σχέση που έχει *αυτό που έκανε ο καταναλωτής* χτες με *αυτό που έκανε σήμερα* - και, στη συνέχεια, με *αυτό που θα κάνει αύριο*.

Η εταιρεία υποθέτει ότι οι πελάτες της (δηλαδή τους "διαφημιζόμενους") πως με αυτό το πρόγραμμα θα μπορεί να προβλέψει "τις επιθυμίες της επόμενης μέρας". Στην πράξη, αυτό που προσπαθεί να "αναλύσει" μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών είναι η ίδια η έννοια της *καταναλωτικής συνήθειας*, με τη μορφή αλυσίδας *αναμενόμενων συμπεριφορών*.

Το νούμερο των 6.000 επιτηρούμενων καταναλωτών είναι πολύ μεγαλύτερο από οποιοδήποτε "κλασσικό δείγμα ερευνών" - αλλά είμαστε σίγουροι πως θα μπορούσαν να βρεθούν και 60.000 άρρωστοι, πρόθυμοι να βοηθήσουν στο να γίνουν οι αλυσίδες τους σφικτότερες. Πρόθυμοι να δώσουν κάθε λεπτομέρεια από την (μίζερη, έτσι κι αλλιώς) ζωή τους. Πρόθυμοι, αν χρειαστεί, να "ρουφινάψουν" κιόλας, "περισσότερες πληροφορίες".

Ο κατήφορος της καταναλωτικής βλακείας δεν έχει τέλος. Και η μπαταρία των διαφημιστών μαζί με τους χαφιέδες της δεν έχει έλεος.

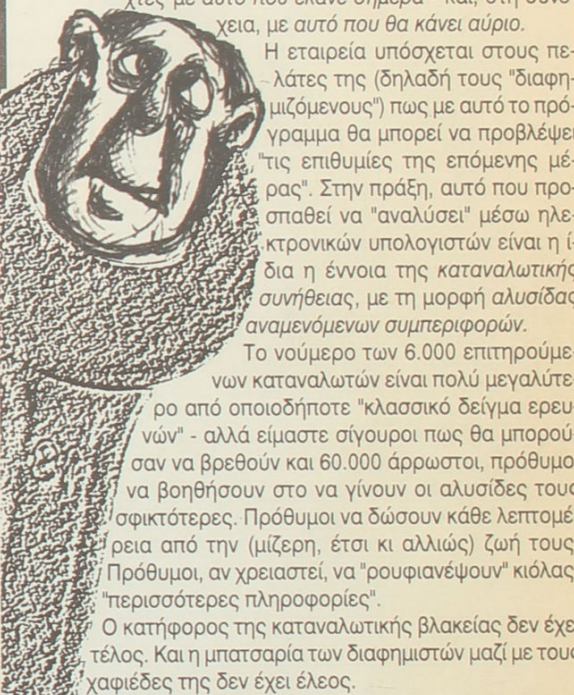
Μπορεί να μην είναι ο καλύτερος τρόπος αλλά θα διαναζούμε αυτά τα "περιεχόμενα" σε "θεματολογικούς κύκλους". Ένα λάθος σας προτείνουμε να μην κάνετε: να τους θεωρήσετε λίγο ή πολύ "ανεξάρτητους" μεταξύ τους. Είναι ο ενιαίος "ορίζοντας" αυτής της έκδοσης αυτό για το οποίο μιλάμε.

γλώσσα, λόγος, κοινωνία

Σης *στοικειωμένες* από κάθε είδους μεσολάβηπι *μπροσάπιες βρισκόμαστε ακριάλοι* σε μια *παράξενη παρτίδα*: εδώ για να "μιλήσεις" πρέπει να αρνηθείς να επικοινωνήσεις, και για να "επικοινωνήσεις" πρέπει να αρνηθείς να μιλήσεις. Βίωμα: οι σχέσεις μας ελέγχονται (αδούρβα ίσως αλλά ουσιαστικά) από τις αναγωγές τους σε "πράγματα". Μόδα - μόδες, επιθυμίες - εμπροσθήματα, ομάδες - ταυτότητες, θεομοί - εξαρτήσεις, απολαύσεις - φάρμακα: μια παραδάλι και φανταστική παρέλαση από παραλλάνες του γενικού ισοδύναμου: του *κρηματός* "μυλού" όταν μιλάμε, "ακτιζεται" όταν σκεπάζομαστε, "απολαμβάνει" όταν απολαμβάνουμε. Μόνο στο πένθος και στις απώλειες είμαστε "ύ-νοι" και τότε, φυσιολογικά, σωπαίνουμε. Άκομα και τα συμπαικτά στις μπροσάπιες είναι ντυμένα με τα κούρελα της αφοσιώσεως τους: όταν "τα παίζουμε" γινόμαστε συνδυασμένοι παρανοϊκοί, και επικόνα και όμοιοση της ηγεμονικής παρανομίας, και όχι (κατ') διασταλτικά σκιζοφρενείς.

Εδώ λοιπόν πρέπει να μιλήσουμε, να ξαναμιλήσουμε. Αλλά αυτό δεν είναι μια απλή ευχή που μπορούμε να κάνουμε κάτω από το φεγγαρόφωτο, πασιμέντοι σφιγτά χέρι χέρι με τις μάτιες αυθαιρεσίες του *ποιού είμαστε* και του *τι θέλουμε να πούμε*. Το να ξαναμιλήσουμε σημαίνει για εμάς (εδώ στη 3η γενιά) ανάρεση σε άλλα το να αρνηθούμε τις πόξες των λόγων, τις πόξες των λόγων που παριστάνουν πως είναι ήδη καλοκαινοσημένα σπαθιά - μόνο και μόνο επειδή κανείς δεν τους λέει ανοικτά πόσο ακούσιας. Το να ξαναμιλήσουμε σημαίνει αυτό: να ξαναεργαστούμε τις κομμένες μας (και όχι μόνο αυτές), τις σκέψεις και τις εκφράσεις τους - και δι' αυτόν τους συλλογικούς μας εαυτούς. Ταυτόχρονα: τους συλλογικούς, κοινωνικούς ανταγωνισμούς.

Θα φανεί περίεργο αν υποστηρίξουμε πως τέτοια "εργαστήρια", με οποιαδήποτε μορφή και εμφανιστούν, αποτελούν ένα σε εξέλιξη "μέτασο" στην κυριαρχία; Το "επικοινωνιακό" υπόσπρωμα της παντός απλώνεται με δύο τρόπους. Είτε με την κατευθείαν υπα-

γιογή κάθε "διαφοράς" στη σημασιολογία της μόδας: είτε με τους βίαιους "απολιθωμένους" των νοσημάτων - αυτό είναι δουλειά των παπαδών, όποιονδήποτε είδους. Εν τέλει εδώ διαδραματίζεται κάπως ένας αδυσώπητος πόλεμος: κάθε διάλεκτος είναι ταυτόχρονα μια απόπειρα οικειότητας και μια απόπειρα περικρατικής των σχέσεων. Αν' αυτή την στραμμένη διαλεκτική, που δυσκολεύει την διεπονητικότητα κάποιου εντολάν, αλλά από την άλλη κατακεραματίζει τις ύλες της συλλογικότητας, κερδισμένοι πάλλων βγαίνουμε εμείς.

Το να ξαναμυλήσουμε λοιπόν δεν σπράινει να κρυφτούμε στην αρχή, στα ιδιώματα, έστω και ο "δωανικός λόγος" της όποιας ιδεολογίας ελπίζει πως μιλεί ήδη την ελευθερία. Όχι! Πάντα και παντού στις ιδεολογίες μιλάει ένα πάρω στο στόμα.

Τους είναι "παράξενο" για μερικές σελίδες πολιτικές (αυτό το κρατάμε, για να το ξαναορίσουμε) να μιλούνται "πράγματα πεζά", με "πεζό τρόπο": αδύναμοι έρωτες, φόβοι, μικρές φευγαλέες αυβάδες. Αλλά αυτή η κατάθεση στην εύθυμη ή δύσθυμη αλλά πάντως αντιληπτική "πεζότητα" όλων μας, είναι η κοινο-τοπία που μας ενώνει - για την οποία μιλώντας μπορούμε να κερδίσουμε την αναγκαία αμοιβαριότητα.

Τώραμε ύστερα μια παραπέρα υπόθεση, που η δομητή της έχει περάσει εδώ κι εκεί μέσα από τις σελίδες της 3ης γενιάς, έστω και αυτό έχει γίνει διακριτικά: το να ξαναμυλήσουμε, το να αρπάζουμε τις πόζες των λόγων και άρα όλων τους την μηχανική, είναι μια άρνηση που έχει φίλο: θλιμικό. Όχι, μη πάει το μυαλό σας στη στερεοτυπική αφήγηση κάποιου "φρενιμού". Δεν έχουμε (γιατί δεν θέλουμε) να επιδείξουμε κάτι σκετικό. Αντίθετα εννοούμε πως για να μεσολαβηθεί η επικοινωνία, προηγήθηκε μια "αντικειμενοποίηση" της, όχι μόνο κομμένη και ρομμένη στα μέτρα της κεφαλασοποιημένης δημοσιότητας (σε καπιταλισμό ζούμε, να μην το ξεχνάμε) αλλά και της αρεσκυίας δημοσιότητας. Και όλων της των φρενιμ.

Για να τελειώσουμε μ' αυτό (που ψάχνουμε ακόμα): οι γλώσσες της εξουσίας είναι πριν απ' όλα γλώσσες απολάλησης, που υποκρίνονται στην αγόρευση πριν την απαγόρευση... η λογοκρισία είναι ήδη μια δραστηριότητα, όχι η άρνηση μιας δραστηριότητας... αυτό είναι κάτι χειρότερο από ένα black out, κάτι πιο περίπλοκο από την πλάκα "μήτη στην τσάντα"... η λογοκρισία είναι τελικά παραγωγή συγκεκριμένης γνώσης... της μετατόπισης και της υποκατάστασης του γεγονότος!!!

ποίησις, έκφραση, αισθητικά

Η τέχνη, σαν διαχωρισμένη δραστηριότητα μιας υποτιθέμενα "αυτοτελούς" πολιτισμικής οντιότητας, έχει πεθάνει. Όχι επειδή αυτός ο θάνατος αναγγέλθηκε πριν 40 χρόνια αλλά επειδή τα σχετικά πράγματα έχουν πάντα την "αξία" τους: η καλλιτεχνική νεκροφιλία είναι πάντα στη μόδα. Και είναι από μια άποψη διδακτική η εμπειρία των "αναβιωτικών" ανακαλύψεων της βιομηχανίας της κουλτούρας. Αλλά αποτελούν ένα μνημόσυνο δεύτερης τάξης, που αφήνει κάποια κέρδη, κάνοντας την κενότητα της έκφρασης το λεκτικό αντιστροφή της: έκφραση της κενότητας.

Ο Πωλ Βαλερύ είχε προβλέψει αυτήν την εποχή που: "όπως το νερό, το γκάζι και το ηλεκτρικό ρεύμα που με μια σκεδόν ανεπαίσθητη κίνηση έρχονται από μακριά στο σπίτι μας για να μας υπηρετήσουν, έτσι θα εφοδιαζόμαστε με εικόνες και ήχους που, με μια μικρή κίνηση, σκεδόν με ένα νεύμα, θα μπαίνουν σε λειτουργία - και με τον ίδιο τρόπο θα χάνονται πάλι".

Αυτό δεν είναι η γιορτή. Η γιορτή θα αρχίσει όταν, παραφράζοντας το παραλήρημα του Φλωμπέρ, σημάδεψουμε με τον πόλεμο τις μητροπόλεις με κλιμάδες πολεμικές γραφές, μουσικές, κρόματα, ισπίσεις των κορμών, γειγνάσεις αυτών που μας τα έχουν δείξει σαν εχθρικά και ασύμμετρα με μασσαορδέματα κάθε είδους, με φωνές, οργές, φωτοτυπίες, φωτογραφίες, αφίσες, ταινίες με κλιόμετρα ξετυλιγμένου σελλοφάν, σελλιδόνι, κατασκευές, κολλοειδή μικρομόρια πλαστικών, χρωματιστά γυαλιά, ηλεκτροσυγκλλημένα μέταλλα, τεθλασμένες ακτίνες λέιζερ με τεχνικές, στρατηγικές, παραγωγές και απολαύσεις της έρμδας μας.

σώμα, εργασία, τεχνολογία

Η ιστορία της καπιταλιστικής κυριαρχίας θα μπορούσε να είναι το πιο πρόσφατο κεφάλαιο στην ιστορία της τυρρανίας των σωμάτων. Από τον εργάτη - εξάρτημα μέχρι τον καταναλωτή - κοιλία, από τις θεολογίες του "πνεύματος" μέχρι τις βιολογίες των κυττάρων μια παγωμένη γραμμή ενώνει τα ταξικά βιώματα της υποτέλειας.

Δεν είναι αυτό το "κεντρικό" πεδίο στο οποίο θέλουμε να συν-οργανώσουμε και πάλι την έφοδο στον ουρανό. Αλλά δεν είναι τέτοιο επειδή δεν υπάρχει κανένα "κεντρικό" πεδίο, επειδή το καθένα είναι με τον τρόπο του στο κέντρο της εκμετάλλευσής. Μ' αυτή την έννοια κάθε καινούργια τεχνική και κάθε καινούργια "γνώση" της

ζώντας στο Κόσοβο (πριν 9 χρόνια)

Ο εμφύλιος στη Γιουγκοσλαβία ξεκίνησε από το Κόσοβο - κι εκεί θα τελειώσει.

Αυτή η μαύρη για τους Κοσοβάρους "προφητεία" είναι το επιμύθιο διάφορων "αναλυτών" για το γιουγκοσλαβικό μακελειό. Είναι μια "προφητεία" που λίγο απέχει από την "ανακούφιση" πολλών για τα όσα συμβαίνουν, και θα συμβούν, εκεί: αν είναι για το καλό της ειρήνης.....

Η αλήθεια είναι πως η επεξεργασία του σέρβικου σωβινισμού (που στάθηκε η μητέρα όλων των σωβινισμών στη γιουγκοσλαβία) δεν άρχισε από το Κόσοβο, αλλά από το Βελιγράδι, και από τους διανοούμενούς του. Η πρακτική εφαρμογή του όνειρου της "μεγάλης σερβίας" άρχισε από την Βοϊβοτζίνα. Στο Κόσοβο ήταν που έγιναν οι πρώτες μαζικές δολοφονίες.

Το σχέδιο του Μίλόσεβιτς και του μηχανισμού που ήλεγχε ήδη στα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας ήταν να "περάσει" την σέρβικη ηγεμονία μέσα από τους κομματικούς διαδοχικούς, με κάθε τρόπο. Καθώς στη συλλογική ηγεσία της γιουγκοσλαβίας κάθε μία από τις έξι "δημοκρατίες" (Σλοβενία, Κροατία, Σερβία, Βοσνία - Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο, Μακεδονία) και από τις δύο "αυτόνομες περιοχές" (Κοσσυφοπέδιο, Βοϊβοτζίνα) είχε μία ψήφο, ο πρώτος γύρος της σέρβικης επιβολής ήταν να αλλάξουν οι ηγεσίες των "αυτοτελών" κομμουνιστικών κομμάτων στη Βοϊβοτζίνα, στο Μαυροβούνιο, και στο Κόσοβο. Με αυτό το τρόπο ο Μίλόσεβιτς θα έφταχνε ένα μπλοκ 4 ψήφων - και θα ξεκινούσε τον δεύτερο γύρο...

Στη Βοϊβοτζίνα πρώτα και στο Μαυροβούνιο ύστερα οι καθαίρεσεις των εκλεγμένων κομματικών γραφείων και η αντικατάστασή τους από πιστούς στον Μίλόσεβιτς έγιναν σε ελάχιστο χρόνο, "κινητοποιώντας τις μάζες". Δηλαδή τους σέρβους. Σε ένα στυλ "αντιγραφειοκρατικής μεταρρύθμισης" ο μηχανισμός του Μίλόσεβιτς κινητοποίησε κάθε φορά μερικές δεκάδες χιλιάδων "αγανακτισμένων πολιτών" που ήθελαν "αλλαγές".

Αλλά στο Κόσοβο τα πράγματα δεν ήταν βολικά για τέτοιου είδους "σερβοποίηση από τα κάτω". Ο αλβανόφωνος πληθυσμός ήταν η συντριπτική πλειοψηφία. Έτσι όταν στις 17 νοέμβρη του 1988 καθαίρεθηκε η ηγεσία του κ.κ. του Κοσσυφοπεδίου οι σχεδόν 2 εκατομμύρια αλβανόφωνοι μούδιασαν. Πάγωσαν στη συνέχεια όταν μελανοχιτώνες σέρβιοι (οι διάδοχοι των φιλομοναρχικών τσένικ) άρχισαν να κάνουν παρελάσεις στην Πρίστινα ζη-

πεθαίνοντας στο Κόσοβο (τώρα)

Ένα μόνο δεν μπορεί να κατηγορηθεί κανείς τους σε ρ β ο φ α σ ί σ τ ε ς: ότι δεν ξέρουν τί θέλουν, και πως

να το πάρουν. Με την διακριτική υποστήριξη σχεδόν όλων των "δυτικών" και "ανατολικών" δυνάμεων (όπως εξάλλου και στη Βοσνία) ο Μίλόσεβιτς σκοπεύει να "καθαρίσει εθνικά" ένα κομμάτι του Κόσοβου, το πλουσιότερο: το βορειοανατολικό. Εκεί ακριβώς που υπάρχουν και τα ορυχεία της Τρέπσκα, του φιλου και αδελφού έλληνα ιδιοκτήτη Μιτλινάιους. Εδώ βέβαια δεν υπάρχει ένας Κάρλιτς ή ένας Μλάντιτς να "καθαρίσουν", υπάρχουν όμως οι τίγρεις του Άρκαν, ο σέρβικος στρατός και η αστυνομία, και κυρίως το γεγονός πως ό,τι και να γίνει είναι "εσωτερικά υπόθεση" της σερβο-αλαβίας: το Κόσοβο δεν έχει "αναγνωριστεί" σαν κράτος διεθνώς.

Όλη η πολιτισμένη φροντίδα είναι να "μην επεκταθεί" ο πόλεμος - αν και κάτι τέτοιο δεν θα ήταν άσχημη ιδέα για τους αγγλοσάξονες. Η

Όλα αυτά προετοίμαζαν την κατάργηση του καθεστώτος αυτονομίας που είχε το Κοσσυφοπέδιο - αυτό ήταν ολοφάνερο.

Λίγες μέρες μετά εκατοντάδες εργάτες των ορυχείων της Τρέπσκα εγκατέλειψαν τις στοές και κάνοντας μια διαδήλωση 55 χιλιομέτρων ενώθησαν με φοιτητές για να καταλήξουν έξω από τα γραφεία του κόμματος. Μένοντας εκεί για μέρες μέσα στον παγωμένο νοέμβρη απαιτούσαν την ανάκληση των καθαίρεσεων. Η "κινητοποίηση των μαζών" στρεφόταν τώρα ενάντια στο πραξικόπημα του Μίλόσεβιτς - κι αυτό δεν του άρεσε καθόλου.

Αυτές οι κινητοποιήσεις δεν έφεραν αποτέλεσμα. Τρεις μήνες μετά οι εργάτες της Τρέπσκα ξεκίνησαν πάλι. Στις 20 φεβρουαρίου 1300 μεταλλωρύχοι άρχισαν απεργία πείνας μέσα στις στοές. Το αίτημά τους ήταν το ίδιο: η αποτροπή της "σερβοποίησης" του γιουγκοσλαβικού Κοσσυφοπεδίου.

Οι εικόνες από τους ωχρούς αλλά αποφασισμένους εργάτες μέσα στις μισοφωτισμένες στοές των ορυχείων έκαναν τον γύρο ολόκληρης της γιουγκοσλαβίας απειλώντας την επιτυχία του σέρβικου "πρώτου γύρου". Διαδηλώσεις συμπαράστασης άρχισαν στην Κροατία και την Σλοβενία, την ίδια στιγμή που τα υπό τον έ-

Πάνω: 28/3/1988, Πρίστινα: επί του έργου...

Κάτω: 28/6/1989, Γκαζιμενταν του Κοσσυφοπεδίου: ένα εκατομμύριο σέρβιοι αποθεώνουν τον νέο "τσάρο" Μίλόσεβιτς, που κατέβηκε "από τους ουρανούς" - με ελικόπτερο - για να ευλογήσει τον καινούργιο πόλεμο ενάντια στην...οθωμανική αυτοκρατορία!

λεγχο του Μίλόσεβιτς επιτελεία στη Σερβία διέδιδαν πως οι απεργιοί μπλοφάρουν.

Αλλά η κρισιμότητα της κατάστασης ανάγκασε τους σερβοφα-

σύνεχεια στη σελίδα 9

η πράξη της ακρόασης

στην εποχή

των ψηφιακών μουσικών οργάνων

Η διαμόρφωση του προσωπικού ήχου για τους μουσικούς που παίζουν ηλεκτρονικά όργανα, αλλά και γενικότερα για όλα τα είδη της pop μουσικής έχει γίνει τα τελευταία χρόνια το ίδιο σημαντικό ζήτημα (και μαζί το ίδιο σημαντικό εμπορικό κόλπο) όπως κάποτε ήταν η μελωδία ή οι στίχοι.

Το ίδιο σημαντικό είναι η προσωπική βεβαιότητα πως οι προσπάθειες του μουσικού να φτιάξει κάποιον ιδιαίτερο ήχο θα αναγνωριστούν αμέσως από το κοινό, και πως έτσι ένας προσωπικός ήχος μπορεί να έχει το ίδιο εμπορικό κέρδος που ο αναγνωριστός αμέσως σε "άλλους" πολιτισμούς) το γεγονός πως το πρώτο βήμα στη μουσική εκπαίδευση είναι ο χορός. Δεν είναι καθόλου τραβηγμένο να πούμε τελικά ότι είναι δύσκολο να έχουμε μια συνολική "αίσθηση της μουσικής" χωρίς να έχουμε μια ανάλογη "αίσθηση του χορού", δηλαδή μια σωματική συμμετοχή στην μουσικότητα, όποια και να είναι.

Δυστυχώς το μεγαλύτερο μέρος του ενδιαφέροντος για τις νέες τεχνολογίες ανάμεσα στους μουσικούς, εξαπλώνεται τα τελευταία δέκα - δεκαπέντε χρόνια στο θέμα του μεροκάματου που κάνουν διάφορες ειδικότητες μουσικών. Είναι αλήθεια πως το να προγραμματίσεις μια drum machine δεν κερδίζει την πρακτική εμπειρία εκείνου που παίζει drums: έτσι οι session μουσικοί νοιώθουν πως θα επιβιώσουν δύσκολα σ' αυτές τις νέες συνθήκες. Τέτοιοι προβληματισμοί μπορεί άνετα να κρύβουν και βαθύτερες συγκρούσεις σχετικά με τις αξίες στη μουσική, και διαφορές αντιλήψεων γύρω από την "αυθεντικότητα" της μουσικής έκφρασης.

Τελικά όμως όλη αυτή η ιστορία γύρω από τους παραδοσιακούς μουσικούς και την αυθεντικότητα πρέπει να αναθεωρηθεί, γιατί έχει γίνει εντελώς άσχετη με την πραγματικότητα τόσο στη παραγωγή της μουσικής όσο και στη κατανάλωσή της, τα τελευταία χρόνια. Αυτό δεν σημαίνει πως πρέπει να ξεχάσουμε την επιδεξιότητα και τη σημασία της στη μουσική έκφραση. Αλλά μάλλον πως θα πρέπει να φάσουμε το πόδι διαμορφώνονται οι βασικές κοινωνικές πεποιθήσεις στη δημιουργία και στην ακρόαση της σύγχρονης μουσικής, το πως τις επηρεάζουν οι τεχνολογικές εφαρμογές, το πως καθορίζονται τα μουσικά στυλ γύρω από τον ήχο τους.

Ένας βασικός "άξονας" για ένα παρόμοιο ψάξιμο είναι η ακρόαση της μουσικής, σαν ένα ιδιαίτερο - αν και σύνθετο - μίγμα ικανοτήτων που απαιτούνται τόσο από τους μουσικούς όσο και από το κοινό, και στην παραγωγή αλλά και στην κατανάλωση της μουσικής. Το να ασχοληθούμε με την ποικιλία των τρόπων που ακούμε μουσική είναι σημαντικό, γιατί μας τραβάει μακριά από πολλές συμβατικότητες σχετικά με την μουσική ικανότητα ή την προσωπική έκφραση. Συμβατικότητες που δεν έχουν μεγάλη σχέση με ό,τι συμβαίνει σήμερα, συμβατικότητες που εννοούν πως οι μουσικοί που δημιουργούν ή παράγουν βρίσκονται χωριστά, πολύ μακριά από το κοινό που ακούει - καταναλώνει. Συμβατικότητες που τελικά δυσκολεύουν αυτό το "κοινό" να καταλάβει τόσο τις κοινοτυπίες όσο

και τις ιδιαίτερες της υλικής συμμετοχής του στην μουσική: μέσω της πράξης της ακρόασης.

Κατ' αρχήν κάτι που θα πρέπει να θεωρηθεί αφηρητικό: η ιδιαίτερη ικανότητα του να παίζει κάποιος ένα μουσικό όργανο δεν πρέπει να λογαριάζεται σαν ο μοναδικός τρόπος αναγνώρισης της μουσικής ικανότητας (ή της μουσικής εκφραστικότητας) γενικά. Υπάρχουν και πολλές άλλες πλευρές, όπως (αυτό που φαίνεται αμέσως σε "άλλους" πολιτισμούς) το γεγονός πως το πρώτο βήμα στη μουσική εκπαίδευση είναι ο χορός. Δεν είναι καθόλου τραβηγμένο να πούμε τελικά ότι είναι δύσκολο να έχουμε μια συνολική "αίσθηση της μουσικής" χωρίς να έχουμε μια ανάλογη "αίσθηση του χορού", δηλαδή μια σωματική συμμετοχή στην μουσικότητα, όποια και να είναι.

Αυτό μας πάει λοιπόν κάπως μακριότερα από τις απλουστεύσεις "παίζω μουσική - ακούς μουσική". Θα πρέπει μάλλον να αναγνωρίσουμε πως υπάρχει ένας κοινός τόπος, και μάλιστα όχι ασήμαντος, κάτι σαν δομημένο ήθος ακρόασης, που διαφέρει εδώ κι εκεί, σε διάφορες "περιοχές" της κοινωνικής ζωής. Αυτό δεν σημαίνει απλά το προφανές πως διαφορετικοί άνθρωποι ακούνε διαφορετικά είδη μουσικής, αλλά επίσης πως ακούνε με διαφορετικό τρόπο τη μουσική. Με αυτή την έννοια η ακρόαση δεν είναι καθόλου συνώνυμη της "παθητικής ακοής". Η ακρόαση είναι μια συνολική πράξη στην οποία δε συμμετέχει απλά "το αυτί", αλλά το σώμα, οι κοινωνικές εμπειρίες ηχητικές ή άλλες, οι παραδόσεις, κλπ. Είναι μια συνολική πράξη για την οποία μπορούμε να αναγνωρίσουμε τις κοινωνικές της παραμέτρους, αλλά πριν απ' όλα πρέπει να αναγνωρίσουμε την συνολικότητά της, πίσω από τον συμβατικό διαχωρισμό παραγωγής και κατανάλωσης της μουσικής.

Η εγκυρότητα αυτής της αρχικής θέσης μπορεί να ελεγχθεί κατ' αρχήν μέσα από τις παραδοχές μουσικών που - σε σχέση με τη χρήση των νέων τεχνολογιών - θα μπορούσαν να θεωρηθούν "παραδοσιακοί" ως προς τις επιδεξιότητές τους. Για παράδειγμα η ικανότητα του να παίζει κάποιος ένα μουσικό όργανο (ένα οποιοδήποτε μουσικό όργανο) τείνει να εστιάζεται σε έναν προσωπικό δρόμο ακρόασης, ή σε μια προσωπική διαδρομή μέσα σε δρόμους ακρόασης. Η υποκειμενική αίσθηση του μουσικού για ένα "μουσικό είδος" εξαρτιέται συχνά

η αναφορά αυτή έχει στηριχτεί σε ένα άρθρο με τον ίδιο τίτλο και την υπογραφή του Paul Theberge, που δημοσιεύτηκε στο καναδέζικο περιοδικό PUBLIC THROUGHPUT το 11, που κυκλοφόρησε το 1995

από την εμπειρία του πάνω στο παίξιμο ενός (ή περισσό-
τερων) μουσικού όργανου. Το "μουσικό είδος", αυτό που λέ-
γεται "στυλ" δεν είναι, σ' αυτή τη βάση, μια αφηρημένη ηχη-
τική φόρμα - είναι μια εμπειρία, μια αντίληψη, που είναι τό-
σο *σωματική* όσο και *ακουστική* ή *γνωσιολογική*.

Αυτό είναι πολύ φανερό στις αυτοσχέδιες μουσικές εκ-
φράσεις, όπου υπάρχει μια αίσθηση συγκεκριμένης *παρά-
δοσης* (ή σύμβασης) μουσικής από τη μια, σαν περιβάλλον
του αυτοσχεδιασμού - αλλά από την άλλη υπάρχει κάτι σαν
πρακτική διαδρομή μέσα σ' αυτόν τον ορίζοντα που δεν ε-
πιτρέπει καθόλου, το αντίθετο, να διαχωριστεί ο "ρυθμός" α-
πό του "ήχου" για παράδειγμα, και τα δύο μαζί από τις *φυσί-
κες χειρονομίες και κινήσεις που δημιουργούν και τα δύο*.
Μιλώντας για τους tzaз αυτοσχεδιασμούς ο Howard Becker
παράφρασε πως: "οι μουσικές συμβάσεις ενσωματώνονται
σαν κατ' αρχήν δεσμεύσεις, έτσι ώστε οι καλλιτέχνες κυριο-
λεκτικά *αισθάνονται* το τί πρέπει να παίζουν Έχουν την
εμπειρία των μουσικών αφετηριών τους σαν *πράξεις*..."
Εντελώς όμοια ο David Sudnow περιγράφει τις τεχνικές του
tzaз αυτοσχεδιασμού σαν "την γνώση των δρόμων στο σώ-
μα της tzaз".

Η ρευστότητα των αυτοσχεδιαστικών τεχνικών που "ερω-
τούν" και "απαντούν" μέσα στη μουσική έκφραση σε "πραγ-
ματικό χρόνο" επιβάλλει ότι το σώμα του μουσικού, σαν συ-
νολική κατάσταση και όχι σαν διαχωρισμένη "ακοή", έχει ε-
ξοικειωθεί στους μουσικούς δρόμους, που δεν είναι απλά
μορφές κάποιας απαιτούμενης τεχνικής αλλά συστατικά στοι-
χεία του μουσικού ιδιώματος.

"Μόνο ύστερα από αρκετά χρόνια παιξίματος κατορθώνουν
οι αρχάριοι να αποκτήσουν αυτό το είδος της εντελώς φευ-
γάτης κίνησης που επιτυγχάνει το αριστερό χέρι ενός πιανί-
στα της tzaз στο παίξιμο των ακκόρντων.... Μέσα από την
διαρκή δουλειά και εξάσκηση για να παίρνει το χέρι την πιο
βολική θέση για το παίξιμο των ακκόρντων, εκείνο που συμβαί-
νει είναι κάτι

σαν "κούρντισμα" του πεδίου γύρω από το κορμί, σε σχέ-
ση ακριβώς με τις δυναμικότητες του σώματος. Η διαδικασία
αυτού του "κούρντισματος" ποικίλλει σε χάρη και σε ανάγκες
ανάλογα με τα μουσικά ιδιώματα. Η επιδεξιότητα του αρι-
στερού χεριού ενός πιανίστα του ροκ εν ρολ διαφέρει από
εκείνη ενός πιανίστα του μπαρόκ, και οι δύο αυτές από ε-
κείνη ενός πιανίστα της stride style tzaз. Κάθε μουσικό εί-
δος, σαν δημιουργία των ανθρώπινων σωμάτων, συνεπάγε-
ται κάποιες αντίστοιχα συγκεκριμένες *απικές* (σε σχέση με
την αφή) ικανότητες για τους εκτελεστές του".

Παρόμοιες παρατηρήσεις μπορούν να γίνουν σχεδόν για
κάθε περίπτωση μουσικού. Οι ντράμερς, για παράδειγμα, ξέ-
ρουν πως το αλλάζουν παίξιμο, από το σταθερό μπιτ του ροκ
στους κοφτούς τονισμούς της ρέγκε ή στα μελωδικά και πο-
λυρυθμικά στυλ της tzaз, δεν απαιτεί απλά την γνώση των
σχετικών ρυθμικών δρόμων και των αναλόγων μουσικών εκ-
φράσεων. Αλλά ένα ξανα"κούρντισμα" του σώματος και των
ισορροπιών του - έναν επανασυντονισμό των μελών του σώ-
ματος. Το μουσικό ιδίωμα κατα συνέπεια είναι για τον μου-
σικό κάτι που κατακτιέται μόνο μέσω μιας μακρικής μαθητεί-
ας μέσα από την πράξη.

Πηγαίνοντας πιά πέρα: το στυλ, αν και επίκτητο, δεν είναι
αναγκαστικά κάτι τόσο άκαμπτο, τόσο μηχανικό ή τόσο α-
παράλληλο όσο θα σκεφτόταν κάποιος "απ' έξω". Γίνεται
μάλλον ένας συγκεκριμένος ορίζοντας μέσα στον οποίο μπο-
ρούν να δημιουργηθούν ποικιλίες - αλλά και καινοτομίες.
Μπορεί κανείς, για παράδειγμα, να παίζει ένα μουσικό εί-
δος με κάποιον "χωρικό" τρόπο, με έναν δηλαδή τρόπο που
να καθορίζεται αρκετά από συμβατικά μουσικά σχήματα και
να υποστηρίζεται από συγκεκριμένες φυσικές επιδεξιότητες.
Αλλά μπορεί επίσης να "σημαδεύει", να επιδιώκει δηλαδή
συγκεκριμένα μουσικά αποτελέσματα, κι όχι απλά "φράσεις"
έτοιμες πάνω στο όργανο. Η ικανότητα αυτή είναι μια λεπτή
(αν και βασική) όψη στη διαμόρφωση της δημιουργικής ι-
κανότητας ενός μουσικού. Η μουσική *στόχευση* σε σχέση
με την μουσική *αναγνώριση* είναι ένα διαφορετικό εί-
δος προσανατολισμού των προθέσεων και του
δυναμικού στο παίξιμο της μουσικής. Εί-
ναι κάτι σαν στιγμιαία *προ-ακρόαση*,
προ-αίσθηση νότα-τη-νότα της
μουσικής διαδρομής που θα
ακολουθηθεί, είναι κάτι
σαν *ανάδυση κάποιας*
μελωδικής σκοπιμότη-
τας, στο όριο ανάμε-

σα στην εφευρέσή
της και στην "α-
νακάλυψη" της
μέσα από την
 ίδια τη μουσι-
κή εμπειρία
που έχει
προηγηθεί.

Δεν είναι
καθόλου
συμπτω-
ματικό που
"κοινό" εξοι-
κείνω
αρκετά με
κάποιο μουσι-
κό είδος, μπο-
ρεί επίσης να
προ-ακροαστεί,
να *προ-αισθανθεί*
μια μουσική διαδρο-
μή που δεν την έχει α-
κούσει ακριβώς ίδια ποτέ
πριν. Και πάλι όμως θα ήταν
λάθος αν αυτή η δυνατότητα του
"ακροατή", που "ακούει" αλλά "δεν
παίζει" μουσική αποδιδόταν απλά και
μόνο στην *ακουστική του παιδεία*. Άσχετα
με το μουσικό είδος, εκείνο που συγκροτεί την

μουσική εμπειρία και πάλι είναι το σώμα. Η οικειότητα με το
μουσικό "εν δυνάμει", η δυνατότητα της *προ-ακρόασης* μπο-
ρεί να γίνει καλύτερα αισθητή στο χορό. Γιατί εκεί το σώμα
ανταποκρίνεται στην "σχηματική" επιρροή της ρυθμικότητας,
της έντασης, των μουσικών "χρωμάτων", αλλά αντιστρέφει ε-
πίσης αυτά τα ερεθίσματα σε έναν διαφορετικό (σε σχέση με
το παίξιμο της μουσικής) τρόπο αυτο-εκφραστικής δράσης,
που συνδέεται μεν αλλά και διαφέρει από το μουσικό παιξι-
μο.

Θα παρατηρήσει βέβαια κανείς πως δεν συνδέεται κάθε
μουσικό είδος με χορό ή, για να πούμε πιο γενικά, με την κί-
νηση του σώματος εκείνου που το "ακούει". Θα ρισκάρου-
με εδώ την γνώμη πως αν αυτό συμβαίνει - και πράγματι συμβαί-
νει - θα πρέπει να θεωρηθεί σαν "αφαίρεση" της σωματι-
κότητας από το "κοινό" παρά σαν "κορυφαία" επιδείξη της
"πνευματικότητας" εκείνου ή του άλλου μουσικού είδους - ή
και της μουσικής γενικά. Ο χορός είναι μια σημαντική πρά-
ξη αυτο-αξιοποίησης του σώματος, άσχετα με τα επιπλέον
νοήματα που μπορεί να δοθούν σ' αυτή την πράξη ανάλογα
με τα γούστα. Δεν είναι ο χορός "έκπτωση" της μουσικής και
της μουσικότητας γενικά - αλλά μάλλον η "καθαρή μουσική"
είναι μια απαγόρευση της σωματικότητας για το "κοινό", έ-
νας προσανατολισμός της αποκλειστικά στον μουσικό, ή και
στον τραγουδιστή, ακόμα κιαν "επί σκηνής" οι κινήσεις είναι
ελάχιστες και πειθαρχημένες. Αν' αυτή την άποψη οι ορχή-
στρες κλασσικής μουσικής, αν και μόνο ετοιμολογικά έχουν
σχέση με το χορό (*ορχήστρα: από το ορχούμαι, δηλαδή χο-
ρεύω*) δείχνουν αυτήν την επιβεβλημένη ιεραρχία, ότι μόνο
με τη διαφορά ανάμεσα στην ακινησία των ακροατών και τις
συντονισμένες κινήσεις των μουσικών, αλλά και ανάμεσα σ'
αυτές τις τελευταίες και την συχνά παθιασμένη σωματικότη-
τα του μαέστρου. Από την άλλη μεριά, για να ξανάρθουμε
στη σύγχρονη μουσική, εκεί που οι αρσενικοί (στη συντρι-
πτική τους πλειοψηφία) μουσικοί έχουν την δυνατότητα (και
αποκοιούν την ικανότητα) να χρησιμοποιούν τα μουσικά όρ-
γανα σε δημόσιες επιδείξεις σωματικού αυτο-ελέγχου και τε-
χνικής μαεστρίας (κιθαρίστες, ντράμερ, κλπ) οι γυναίκες έ-
χουν σαν γενικότερη διεξοδό τον χορό.

Αλλά η σημασία της σχέσης μεταξύ της σύγχρονης πλε-
κτρικής και ηλεκτρονικής μουσικής και του χορού μπορεί ε-
πίσης να εκμηθεύει στον τρόπο με τον οποίο ο χορός ανα-
τροφοδοτεί τις πρακτικές της "παραγωγής" της. Η λειτουργία
της pop μουσικής σαν χορευτικής μουσικής μπορεί να ε-
πενδύει τους προσανατολισμούς των μουσικών της, ακόμα
κι όταν ασχολούνται με τις αποστασιοποιημένες και αναλυ-
τικές δουλειές της ηλεκτρονικής παραγωγής - π.χ. με τον
προγραμματισμό της drum machine. Όμως εκείνο που δια-
φοροποιείται με αυτές τις νέες τεχνολογίες είναι πράγματι οι
υλικοί όροι της *πράξης της ακρόασης*, όπως την προσδιορί-
σαμε νωρίτερα.

Η αμηχανία, το δέος, ο φόβος που μπορεί να νοιώσει έ-
νας ντράμερ απέναντι σε μια ψηφιακή drum machine δεν ο-
φείλεται τόσο στην έλλειψη γνώσεων για τη λειτουργία της
συσκευής. Οφείλεται, εν μέρει τουλάχιστον, στην πλήρη α-
πόλεια όλου εκείνου του "πεδίου", εκείνου του σωματι-
κού/χωρικού/ακουστικού δυναμικού, του τόσο στενά συνδε-
δεμένου με την εμπειρία του παιξίματος της "κλασσικής"
drum, που ορίζει συνολικά την αίσθηση της μουσικής έκ-
φρασης. Ο τρομπιτίστας της tzaз Miles Davis, ένας μουσι-
κός του οποίου η μακριά πορεία σημαδεύτηκε από πολλές
αλλαγές, αν και όχι αυτού καθ' εαυτού του μουσικού όργα-
νου που έπαιζε, λέει κάπου:

"Όταν άρχισα να παίζω δίπλα σε εκείνον τον νέο
ρυθμό - τα συνθεσάιζερ, τις ηλεκτρικές κιθάρες, και
όλα τα υπόλοιπα καινούργια όργανα - έπρεπε κατ' αρ-
χήν να τα συνθίσω. Στην αρχή δεν υπήρχε κανένα
συναίσθημα στο παίξιμό μου. Δεν ακούς τον ήχο στην
αρχή. Χρειάζεται καιρός για να τα καταφέρεις. Όταν
τελικά πράγματι ακούσεις τον καινούργιο ήχο, είναι
κάτι σαν καταρράκτης, αλλά σαν αργός καταρράκτης".

Με κίνδυνο να πούμε το προφανές, αυτό που ο Davis ο-
νομάζει εδώ "ήχο" δεν είναι αυτό που λέγεται "ήχος" στη σύγ-
χρονη μουσική βιομηχανία. Δεν είναι δηλαδή ένα διαχωρι-
σμένο αντικείμενο της μουσικής παραγωγής. Είναι το ακρι-

βώς αντίθετο: η "εσωτερική προβολή" της μουσικής πράξης.
Η εσωτερική (σωματική) "αυτίκηση" της μουσικής εμπειρίας.

Έχοντας λοιπόν κατα νού το παράδειγμα της αμηχανίας ε-
νός ντράμερ μπροστά σε μια drum machine, κι έχοντάς το
ερμηνεύσει σαν αμηχανία μπροστά στη "συρρίκνωση" (ή και
μηχανοποίηση) ενός ορισμένου *σωματικού πεδίου στο παί-
ξιμο της μουσικής* (στη περίπτωση των κρουστών, εδώ) μπο-
ρούμε να υποθέσουμε πως ο προσανατολισμός των νέων τε-
χνολογιών στη μουσική προς τον χορό, είναι εν τέλει, ένα
"δάνειο σωματικότητας" από την *κατανάλωση* στην *παρα-
γωγή* της μουσικής. Στη χορευτική μουσική η σχέση μεταξύ
των ηχητικών ερεθισμάτων και των κινήσεων του σώματος
είναι περισσότερο άμεση, περισσότερο τουλάχιστον σε σχέ-
ση με το εν μεσολάβει και μια μουσική παράσταση, όπως
για παράδειγμα σε μια συναυλία. Με αυτή την έννοια οι νέ-
ες τεχνολογίες δεν ασκούν μια επίδραση πάνω στη χορευτι-
κή μουσική, αλλά μάλλον "εσωτερικεύουν" τα συμπεράσμα-
τά της, χρησιμοποιώντας το ήδη υπάρχον πολιτιστικό πλάι-
σιο σε σχέση με τον χορό.

Ακριβώς σ' αυτό το σημείο προκύπτει η "κεντρικότητα" του
"ήχου", σαν διαχωρισμένου στοιχείου του μουσικού έργου.
Θα το ληθούσαμε να πούμε πως ο "ήχος" γίνεται η μοναδική
"έμφυση" ανάμεσα στη *συρρικνωμένη σωματικότητα* του
μουσικού, την μηχανοποίηση αν προτιμάτε της "εσωτερικής
προβολής" της μουσικής σαν πράξης - κάποιου - που - παί-
ζει, με το κοινό και τις δικές του ανάγκες. Κι ακριβώς έτσι
ο "ήχος" τοποθετείται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος ό-
σων χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες στη μουσική. Αναμ-
φιβολητα τα ψηφιακά όργανα έχοντας μια μεγάλη γκάμα προ-
σχηματισμένων "ήχων" ασκούν μια γενικότερη επίδραση
στους μουσικούς, αλλά δεν είναι αυτή η γκάμα η *ουσιαστι-
κή αιτία* της ύπαρξης των ψηφιακών οργάνων.

"Οι ήχοι πραγματικά σε κάνουν να παίζεις μ' έναν
συγκεκριμένο τρόπο. Αν έχεις έναν ξερό και κοφτό
ήχο, μάλλον δεν θα μπορείς να βγάλεις την κορύφω-
ση σ' ένα σόλο, όπως θα μπορούσες να την βγάλεις
με έναν άλλο ήχο"
(Starr Parodi, κημπορντίστας)

"Έχω τον τελευταίο καιρό απορροφηθεί πολύ απ'
τους ήχους.... καταλαβαίνω πως, αν κάτι έχει έναν εν-
διαφέροντα ήχο, δεν χρειάζεται να παίζεις τόσο με το
όργανο. Αν πάρεις ένα keyboard που έχει έναν εν-
διαφέροντα ήχο, δε χρειάζεται τόσο να παίζεις πολ-
λές νότες μ' αυτό. Ο ήχος υπερισχύει."
(Marcus Miller, multi - instrumentalist)

Υπάρχει πολύ μεγάλη διαφορά ανάμεσα σε ότι περιγρά-
ψαμε νωρίτερα σαν *μουσική προ-αίσθηση* στη διάρκεια του
παιξίματος ενός μουσικού οργάνου, κι σ' αυτό που περι-
γράφουν οι Parodi και Miller, το οποίο θα μπορούσαμε να
ονομάσουμε *ανταπόκριση σε ήχους*. Το πρώτο αφορά μια
υποκειμενική, "εσωτερική", εν τέλει σωματική/εμπειρική δια-
δικασία. Το δεύτερο, αντίθετα, αφορά μια "εξωτερική" μορ-
φή ακούσματος όπου ο αντικειμενικός χαρακτήρας του προ-
υπάρχοντος ήχου είτε ασκεί ισχυρή επίδραση στον τρόπο με
τον οποίο θα πρέπει να παιχτεί, είτε γίνεται, από μόνος του,
η κύρια εστία του ενδιαφέροντος.

Η "λεπτή" αυτή αν και ουσιαστική αλλαγή γίνεται αντιληπτή
από πολλούς μουσικούς, που σε κάποιες περιπτώσεις αι-
σθάνονται πως πρέπει να την θέσουν υπό έλεγχο. Η Laurie
Anderson, για παράδειγμα, λέει:

"Όταν αποφάσισα να γράψω τα τραγούδια του
Strange Angels σκέφτηκα "λοιπόν, αν κάτσω στο πιά-
νο και τα παίζω και τα τραγουδήσω, τότε θα βγούν κα-
λά". Αποφάσισα να το προσεγγίσω έτσι το πράγμα,
παρά να βρεθώ ξαφνικά αποσπασμένη, σε μια φάση
"λοιπόν έχω αυτόν τον φοβερό ΑΚΑΙ μείκτη που πρέ-
πει να τον χρησιμοποιήσω, κι ακόμα κι αν αυτό είναι
άσχετο με ό,τι μου φαίνεται πως είναι ο ρυθμός του
τραγουδιού, λοιπόν εγώ θα τα βολέψω".

Το να γράφω με πιάνο με κάνει να προσέχω πε-
ρισσότερο την πραγματική δομή του τραγουδιού. Αυ-
τό απογυμνώνει το τραγούδι και το φέρνει στην λιπό-
τερη εκδοχή του."

Τέτοιες δηλώσεις δείχνουν πως υπάρχει κάποια θεμελει-
ώδης διαφορά ανάμεσα στα χαρακτηριστικά μιας (οποια-
δήποτε) μουσικής σύνθεσης και τους "ήχους" της σαν καθ'
εαυτά αντικείμενα. Από την άλλη τέτοιες παρατηρήσεις είναι
μειοψηφικές. Ένα αυξανόμενο μέρος της ηλεκτρικής και η-
λεκτρονικής pop μουσικής βιομηχανίας, των μουσικών της
συμπεριλαμβανομένων, αδυνατεί πλέον να κάνει τέτοιες δια-
κρίσεις. Το αντίθετο: οι πιά πολλοί μουσικοί σήμερα (όπως
εξάλλου τόσο οι κριτικοί όσο και το κοινό τους) συχνά μι-
λάνε για τον δικό τους μοναδικό "ήχο", ή, το λιγότερο, για
τον "ήχο μιας σκηνής", με τον ίδιο τρόπο που μια άλλη γε-
νιά μουσικών μπορεί να έλεγε πως είχε αναπτύξει ένα συ-
γκεκριμένο "στυλ" παιξίματος ή σύνθεσης. Ο όρος "ήχος"
έχει πάρει έναν ιδιόμορφο υλικό και συμβολικό χαρακτήρα
που δεν μπορεί, από τη μια μεριά, να εννοηθεί διακριτά α-
πό την "μουσική": από την άλλη όμως, κι αυτό είναι το πιο
σημαντικό, δεν μπορεί να διαχωριστεί ούτε από την τεχνο-
λογία σαν μέσο αναπαραγωγής της. Και είναι σίγουρο πως
αυτή η συγκεκριμένη έννοια του "ήχου" δεν αναφέρεται
σε κάποιο υλικό δεδομένο της μετάδοσης των κυμά-
των μέσω του αέρα. Δύσκολα θα μπορούσε να έχει
υπάρξει η σημερινή έννοια του "ήχου" σε μια ε-
ποχή που δεν θα είχε μηχανικά ή ηλεκτρονικά
μέσα αναπαραγωγής της μουσικής.

Αυτό μας δημιουργεί τη σκέψη του "πχο-
δολώματος": από τη στιγμή που σχετίζεται
με το τραγούδι μέσω του παιξίματος στο
ραδιόφωνο, το δίσκο ή το MTV, το "π-
χοδόλωμα" αρχίζει να ασκεί μια δική
του επιρροή, που ουσιαστικά απαιτεί
κάθε "αυθεντική" εκτέλεση του τρα-
γουδιού να παρουσιάζεται με τον ί-
διο, ή με ισοδύναμο ήχο. Η επιρ-
ροή της "ηχητικής" αντίληψης για
τη μουσική, η επιρροή εν τέλει των
μέσων εγγραφής και αναπαρα-
γωγής είναι αρκετά έντονη (και
αρκετά φανερή) στις σκηνικές
εμφάνσεις πολλών μουσικών,
όπως των cover γκρουπ που στις
ζωντανές εμφανίσεις τους προ-
σπαθούν να φτάσουν ακριβώς
του ήχο των τραγουδιών που εί-
ναι hits. Ή στην περίπτωση των
ζωντανών συναυλιών pop ή
rock γκρουπ που προσπαθούν
να αναπαράγουν τον studio ήχο
των δίσκων τους. Από αυτή την
άποψη οι νέες τεχνολογίες είναι
ισχυρό εργαλείο, κι ακόμα και
γκρουπ που βασίζονται στην κι-
θάρα το έχουν γυρίσει στα συνθε-
σάιζερ η στα samplers, για να α-
ναπαράγουν "ζωντανά" τον ήχο που
είχαν επιτύχει στις ηχογραφήσεις
τους - διαφορετικά θα έπρεπε να
παίζουν ζωντανά με μεγάλο αριθμό
backing μουσικών. Κλασσικό παρά-
δειγμα οι Rolling Stones που στην πε-
ριοδεία του "Steel Wheels" το 1989 εί-
χαν πάρει μαζί τους δύο κημπορντίστες
για να τους βοηθήσουν στην εκτέλεση και
την αναπαραγωγή του ήχου σε τραγούδια
που είχαν κυκλοφορήσει δεκαετίες νωρίτερα.
"Βγάzw στη live εμφάνιση περισσότερο
τον ήχο που υπήρχε στην ηχογράφιση των
δίσκων, και δεν προσθέτω τόσο άσχετους η-
λεκτρονικούς ήχους. Ο κόσμος συνήθως ξε-
χνάει τις ωραίες ενορχηστρώσεις που είναι σε με-
γάλο βαθμό μέρος του ήχου των Stones, κυρίως

στην αρχή τους.... κι αυτό είναι το είδος του ήχου που
προσπαθώ να βγάλω"
Matt Clifford

Η γραμματική ανωμαλία που υπάρχει σ' αυτήν τη δήλωση
(πως αυτοί οι ήχοι στο ξεκίνημα των Stones είναι σε μεγά-
λο βαθμό μέρος του ήχου τους) είναι οπωσδήποτε δηλωτι-
κή: από τη στιγμή που ένας "συγκεκριμένος ήχος" καθιερώ-
νεται είναι δύσκολο ακόμα και για τους εμπνευστές του να
τον αλλάξουν - εννοείται στα πλαίσια της μουσικής βιομη-
χανίας. Η νοσταλγία για τα "golden oldies" στην κουλτούρα
της pop και rock απαιτεί "αυθεντική αναπαραγωγή" - με ό,τι
μπορεί να σημαίνει αυτό. Αυτή η απαίτηση μπορεί κάλλιστα
να φτάσει στα όρια της γελοιοότητας: για παράδειγμα να α-
ναπαραχτεί ο ήχος του mellotron (ήταν ένα κημπορντ της δε-
καετίας του '60 που χρησιμοποιο-
ύσε
προ

- ηχογραφημένους ήχους σε μαγνητικές ταινίες)... Αυτό είναι μια "προσομοίωση δεύτερης τάξης" όπου η ψηφιακή συσκευή κάνει προσομοίωση στον ήχο μιας (παλιότερης) συσκευής με αναλογικό σήμα, που κι αυτή με τη σειρά της αναπαρήγαγε τον ήχο ενός ακουστικού οργάνου.

Ίσως περισσότερο από οπουδήποτε άλλου ο δεσμός ανάμεσα στον "ήχο" και σε ένα μουσικό είδος να είναι φανερός στην rap - και στη χορευτική μουσική της δεκαετίας του '80. Για παράδειγμα μια συγκεκριμένη drum machine, η Roland TR-808 (που πρωτοκυκλοφόρησε στο εμπόριο το 1980) έχει συχνά θεωρηθεί σαν ιδιαίτερης σημασίας ως προς την συνεισφορά της στον ήχο και το στυλ της rap, στη διαδρομή αυτής της μουσικής από το δρόμο, τη δεκαετία του '70 ως την mainstream κυριαρχία της στα κλαμπ, τη δεκαετία του '80.

Οι drum machines, που είναι ο φθηνότερος κι ευκολότερος τρόπος να βγάσεις ήχους drums, ήταν το πιο

κοιμητό τσεκούρι της rap. Κατά γενική ομολογία η Roland TR-808 ήταν το εργαλείο που όλοι προτιμούσαν, κυρίως γιατί είχε αυτό το bass drum - όπως αναφέρει ο Kurtis Blow. "Μπορείς να το απουπνοποιήσεις και να βγάλεις μια βόμβα χαμηλής συχνότητας που καταστρέφει τα πνεύματα οπουδήποτε αυτοκινήτου. Αυτό προσπαθούμε να κάνουμε σαν rap παραγωγού - να κλείνεις τα πνεύματα και τα μεγάφωνα, σε σπίτια και αυτοκίνητα. Κι η 808 το κάνει. Είναι αφρικανική μουσική."

Η σχέση μεταξύ του ήχου μιας ψηφονέικης κατασκευής drum machine και της αφρικανικής μουσικής μπορεί να είναι επιφανειακά ασήμαντη, όμως μια τέτοια δήλωση αναταραχίζεται στην κοινή λογική της μουσικής κουλτούρας των τελευταίων δεκαετιών. Κατά έναν ενδιαφέροντα τρόπο η παρατεταμένη δημοτικότητα του bass ήχου της 808 οδήγησε την Roland, όταν έβγαλε μια νέα σειρά drum machines στο τέλος της δεκαετίας του '80 (όπως την R8 Human Rhythm Composer και την Boss Dr. Rhythm DR-550 μεταξύ άλλων) στο σημείο να συμπεριλάβει στο ρεπερτόριο τους ψηφιοποιημένα δείγματα των αρχικών ήχων της 808. Αυτό χαραποίησε αρκετούς παραγωγούς της rap, αν και στη συνέχεια πολλοί διαπίστωσαν πως αυτά τα δείγματα ήταν "υπερβολικά καθαρά" σε σχέση με τον "βρώμικο ήχο" της πραγματικής 808. Αλλά η ψηφιακή ανασκευασία έχει προχωρήσει ακόμα μακρύτερα. Τόσο η Roland όσο και η Casio έχουν συμπεριλάβει στις drum machines και στα synthesizer τον ήχο που βγάζει το scratching στα πλάτ, για να διευκολύνουν την απομίμηση ενός rap "ήχου" χωρίς να χρειάζεται κανείς να καταφύγει στις συγκεκριμένες τεχνικές της rap ή στα περιεχόμενά της.

Αν το δει κανείς αυτό το θέμα στο σύνολό του, τότε πίσω από την αναπαραγωγή (και την αναπαραγωγή της αναπαραγωγής...) ήχων, εκείνο που πρέπει να αναρωτηθούμε είναι οι αλλαγές όχι μόνο στην παραγωγή ή στην κατανόηση της μουσικής αλλά στην μουσική εμπειρία συνολικά, είτε αυτή αφορά τους "μουσικούς"(παραγωγούς) είτε αφορά το "κοινό". Στο βαθμό που τα ψηφιακά μουσικά όργανα και τα μηχανήματα ηχογράφησης δεν είναι πλέον ξεχωριστές τεχνολογίες (γιατί πράγματι, από κάθε άποψη, ένας sampler είναι μηχανήματα ηχογράφησης) η αναπαραγωγή του ήχου έχει γίνει ένα κεντρικό στοιχείο της μουσικής πρακτικής. Αυτό δεν είναι μια "τεχνική" διαφοροποίηση απλά, όσο κι αν περιλαμβάνει ή σπριζεται στις νέες τεχνολογίες. Είναι κάτι εντελώς καινούργιο. Γιατί και στο παρελθόν μπορούσε κανείς να προτιμάει ορισμένες "μάρκες"

μουσικών οργάνων από άλλες, με κριτήριο της συγκεκριμένη ηχητική του ποιότητα. Τα βιολιά Stradivarius ή οι ηλεκτρικές κιθάρες Feder, για να αναφέρουμε δυο πρόξερα παραδείγματα, ανήκουν σ' αυτή την κατηγορία. Ωστόσο η προσέγγιση του μουσικού σ' αυτό που λέγεται (ή λεγόταν) *παίζιμο μουσικής* ήταν το ίδιο σημαντική, αν όχι περισσότερο, με την κατασκευαστική ποιότητα του μουσικού οργάνου. Μπορεί κανείς να σκεφτεί τα ποικίλα μέσα με τα οποία οι μουσικοί έχουν πετύχει νέους και ανorthόδοξους "ήχους" σε όργανα όπως η ηλεκτρική κιθάρα - από την "bottle neck" τεχνική του slide μέχρι τη χρήση του feedback με τον ενισχυτή - για να γίνει κατανοητό πως μέχρι ενός σημείου τουλάχιστον οι "προβλεπόμενες" δυνατότητες του οργάνου δεν ήταν απλά ένα ασφκτικό περιγράμμα των δυνατοτήτων του μουσικού.

Από την άλλη πλευρά οι sound libraries που συνοδεύουν κάθε ψηφιακό όργανο τοποθετούν τις "δυνατότητες" του μουσικού στις επιλογές του από ένα ρεπερτόριο "ήχων" που έχουν προϋπάρξει. Αναμφίβολα αυτό μετατοπίζει ουσιαστικά την μουσική δημιουργία στο *μτζάρισμα*. Δοθέντος δε του ότι από τις αρχές της δεκαετίας του '90, ακολουθώντας την μόδα που κωδικοποιήθηκε σαν "ethnic", πολλές εταιρείες προσφέρουν ρεπερτόρια "εξωτικά", μπορεί κανείς να μτζάρει τον "ήχο" του didjeridu (μουσικό όργανο των ιθαγενών της Αυστραλίας) ή του gamelan (ινδουσιακό μουσικό όργανο) μαζί με φρεναρίσματα αυτοκινήτων. Σε λιγότερο "ακραίες" εκδοχές η αισθητική του ηχητικού κολάζ με κομμάτια και αποσπάσματα από rock, soul και funk ηχογραφήσεις των δεκαετιών '60 και '70, μέσω samplers, είναι οικεία στους μουσικούς (ή καλύτερα: παραγωγούς) του hip hop.

Η διαφορά λοιπόν δεν έγκειται κατ' αρχήν σ' αυτό καθ' εαυτό το αισθητικό αποτέλεσμα. Αλλά σε μια ριζική καινούργια μουσική εμπειρία που χαρακτηρίζεται από τον μουσικό πληθωρισμό του υλικού της σχετικής βιομηχανίας (των μύρια συμπεριλαμβανομένων) και την αυτσαυφορμικότητα της *ανα-παραγωγής* και της *ανά-μηνς* των ήδη υπάρχοντων ήχων. Αυτή η εμπειρία διαμορφώνεται (και δεν μπορεί παρά να διαμορφώνεται μόνο εκεί) μέσα στο βασίλειο της ηλεκτρονικής αναπαραγωγιμότητας. Κι από την άλλη απαιτεί ένα ιδιαίτερο "τύπο" μνήμης και υποκειμενικότητας, μια μορφή "τεχνολογικής φαντασίας", που αποκιείται κυρίως μέσα από τις οθόνες των mass media.

Σε μια άλλη βάση, αυτήν του *σωματικού πεδίου* που περιβάλλει οργανικά (και ανάποδα: οργανώνεται) από - εκείνον - που - παίζει - μουσική, η αλλαγή είναι επίσης ορατή. Με την εξαίρεση ορισμένων τεχνικών (που ωστόσο, με τη προσέγγιση που κάνουμε, δεν θα έπρεπε να θεωρηθούν απλά "τεχνικές") όπως το scratching, το "κούρντισμα" που απαιτεί το "παίζιμο" με ψηφιακά μουσικά όργανα μπορεί να είναι αντίστοιχο με το "κούρντισμα" που απαιτεί το "παίζιμο" των video games. Αυτό προϋποθέτει εξάλλου στην μετατόπιση από την "παραγωγή" των "ήχων" στην "αναπαραγωγή" και στο μτζάρισμά τους. Ο ήχος της τρομπέτας είναι διαθέσιμος χωρίς τον τρομπετίστα, και όλη η ορχήστρα μπορεί να χωρέσει σε ένα επιτραπέζιο κουτί - αυτό εισάγει έναν βαθμό "μυστικισμού" αναφορικά με την βαθύτερη *απία* της μουσικής, τουλάχιστον τη στιγμή που αυτή φτιάχνεται.

Από την άλλη μεριά η πράξη της ακοής φαίνεται να μην έχει αλλάξει ιδιαίτερα - εκτός, φυσικά, από τα συγκεκριμένα "περιεχόμενά" της. Εν τούτοις μπορεί κανείς να υποθέσει πως μια σε μεγάλο βαθμό *μηχανική μουσική*, ή, έστω, μια μουσική στην οποία το (ανθρώπινο) υποκείμενο έχει γίνει δυσδιάκριτο τη στιγμή της δημιουργίας της, μπορεί έμμεσα να "μεταφέρει" την ταυτότητα της, σαν οργανωτική της αρχή και τέλος. Για παράδειγμα ένας ρυθμός που παράγεται εντελώς μηχανικά δεν είναι υποχρεωμένος να αντιστοιχεί στην δυνατότητα κινήσεων ενός σώματος το οποίο, έτσι ή αλλιώς, αγνοεί. Αυτό δεν συνεπάγεται αναγκαστικά πως ο χορός που αντιστοιχεί σ' αυτήν την μουσική εμπειρία θα είναι μηχανικός επίσης - αλλά μπορεί να γίνει τέτοιος, ή μπορεί να *επιθυμηθεί* σαν τέτοιος. Σε τελευταία ανάλυση δεν πρέπει να αποκλείσουμε το γεγονός πως μια ορισμένη "αναδιάρθρωση" της εμπειρίας του σώματος αν και δεν επιβάλλεται πιθανόν να ταυριάζει σε μια μουσική *προγραμματισμένη*.

σίστες να δείχνουν όλο και πιο καθαρά τα δόντια τους. Στο όνομα της "ανταμείωσης των αλβανών διασπαστών" ο στρατηγός Γκρκατόμιτς απείλησε 50.000 ένοπλοι σέρβιοι και μαυροβούνιοι είναι έτοι-

Κοινότητα Αγίου Γεωργίου Βελεστίνου, τέλη Μαΐου. Εκατόν πενήντα περίπου μετανάστες, στην πλειοψηφία τους αλβανοί και ρομάνοι, που εργάζονται στη συγκομιδή βαμβακιού, κατεβαίνουν σε απεργία διαρκείας, διεκδικώντας τα στοιχειώδη: οκτώ ώρες ερ-

και μη εκμετάλλευσης των μεταναστών στην Ελλάδα, θεωρείται δείγμα επιχειρηματικού δαιμονίου και οι πάντες το σπριζουν κρυφά ή φανερά. Αυτό που αποτέλεσε ειδηση, ήταν το μέσο αλλά που επέλξαν οι μετανάστες για να απαντήσουν σ' αυτό το εγκλημα. *Μεταναστεύοντας στην Ελλάδα* και να δρουν συλλογισ-

ΟΙ ΠΡΟΒΟΚΑΤΟΡΕΣ

μέσα '74 - μέσα '75

Η εξέγερση του νοεμβρη του '73 και η αιματηρή καταστολή της αποτέλεσε ένα σύνθετο "σημείο καμπής" για τη συνέχεια. Πολύ μακριά από έναν "πρόλογο για τη δημοκρατία", οι μίνες που ακολούθησαν ήταν ιδιαίτερα έντονοι.

Η στρατιωτική χούντα και οι κοινωνικοί της σύμμαχοι "ανεκοίφαν" την πορεία προς τη "φιλελευθεροποίηση" σκληραϊνώντας μέχρι παροξισμού την κατασταλτική τους δράση - και από την άλλη μεριά το ζήτημα της ελευθερίας βίαις μήτρε στην ημερήσια διάταξη πολλών μεγάλων, οργανωμένων ή όχι, σαν μια αναπόφευκτη (στη χειρότερη) και επιθυμητή (στη καλύτερη) διάσταση αγώνων που δεν θα ήταν απλά "για τη δημοκρατία".

Αυτή η καμπή έχει σημασία επειδή η κύρια πολιτική κατεύθυνση δράσης μέχρι το '73, (είτε μέσα στην Ελλάδα, είτε, ακόμα περισσότερο στους πρόσφυγες στην ευρώπη) φαινόταν να είναι ο "αντιδικτατορικός αγώνας" και η "επιστροφή της δημοκρατίας". Το ότι αυτή η πολιτική γραμμή περιλάμβανε και βίαιες (βουβιστικές κυρίως) επιθέσεις είναι γεγονός. Αλλά από τον νοεμβρη του '73 και ύστερα, μέσα από τις εμπειρίες και τα όρια εκείνης της εξέγερσης θα αρχίσει να αποκτάει σάρκα και οστά μια άλλη δέση αντίληψη, τόσο ως προς τα κοινωνικά υποκείμενα των αγώνων, όσο και ως προς τις μορφές πάλης.

Με πολλές αφαιρέσεις ο νοεμβρης του '73 θα αποτελέσει για την ελληνική κοινωνία κάτι ανάλογο με τον Μάη του '68 σε άλλες: την μήτρε της αναγέννησης (και του εμπλουτισμού) των διάφορων τάσεων της αγοράς αριστοκράς.

Αυτή ακριβώς η διά-σταση ανάμεσα σε μια mainstream αριστερά που θα ήταν ευχαριστήμενη με μια "δημοκρατική Ελλάδα" και τις μικρές μεταρρυθμίσεις που επιτρέπει ο κοινοβουλευτισμός, και στις "εξωτρεμιστικές" απόψεις που έθεταν ζήτημα βίαιης επιτάχυνσης της πορείας προς τον κομμουνισμό (ή βίαιης άμυνας στον καπιταλισμό ασχέτως πολιτικής μορφής διαχείρισης) είναι που ατο-

κτάει "γενέθλια στιγμή" μέσα από την εξέγερση του νοεμβρη του '73.

Ετσι θα γεννηθούν ουσιαστικά οι *προβοκατόρες*. Είναι αυτοί που (για να παραφρασοίμε ένα σύνθημα διεθνές εκείνων των χρόνων) με διάφορους τρόπους *θέλουν τα πάντα και τα θέλουν τώρα*. Αυτό όταν η προμετωπίδα της αριστοκράς ήταν και είναι "την (αυστική) δημοκρατία και τα μάτια μας".

Οι μίνες που θα ακολούθησαν τον νοεμβρη του '73, και ως τον Ιούλιο του '74, δεν είναι μίνες μαζικών αγώνων - σε αντίθεση με το διαίτημα που προηγήθηκε του νοεμβρη. Οι μηχανισμοί της ιωαννίνικης δικτατορίας προσαρτώνται να εντοπίσουν και να διαλύσουν τις "επίτες αντίστασης" - όχι χωρίς επιτυχία. Από την άλλη φόρος, κρυφίνες, και προσπάθειες (ανα)οργάνωσης. Εν τούτοις η ανατροφή της "φιλελευθεροποίησης" δεν είναι παρά ένας ανακλαμπικός σπασμός αυτοπροστασίας του συστήματος, με ημερομηνία λήξης.

Στις 15 Ιουλίου πραγματοποιείται στη κέρσο προέξοψη, με την υποστήριξη της ελληνικής χούντας. Γίνονται ένοπλες συγκρούσεις ανάμεσα στους χουντικούς και στους υποστηρικτές του Μακαρίου. Ο Μακάριος καλεί την "ισοστατική" κυβέρνηση της τουρκίας να επέμβει στη κέρσο, με το δικαίωμα της εγγυητορίας δύναμης. Αυτό είναι κάτι που ποτέ ο "εθνικός μύθος" των ελλήνων δεν θα παραδεχτεί. Στις 20 Ιουλίου τούρκικος στρατός αποβιβάζεται στη κέρσο. Η χούντα κηρύσσει γενική επιστράτευση, και όλα δείχνουν πως επικείται "ελληνοτουρκικός πόλεμος". Αντί γι' αυτό, σε τρεις μέρες, κλείεται στην Ελλάδα ο Καρραιανλής. Όχι, η "δημοκρατία δεν επιστρέφει" (από την "φανερή τουλάχιστον" πύση των κοινωνικών αγώνων. Αντιθέτα: *εν όψει των εξαιρετικών περιστάσεων των τελευταίων ημερών, οι ένοπλες δυνάμεις της χώρας απεργάζονται όπως αναθέσαν την διακρίβερση της χώρας εις πολιτικην κυβέρνησιν...*)

σε κάποιους αυτά που αυτά που δεν πρόβιουν. Αναγκάζουν αηγατικό Κέντρο Βόλου να δηλώσει δημοσίως για τους μετανά-

καινούργιο. Ο δρόμος ενήντα μετανάστες δεν ρύσαν για να τον ανοίκα χωρέσουν κι άλλοι. Έχουν ήδη κάνει πολυερισσότερα. Ίσως κά-

η κατάρα της μνήμης η κατάρα της ιστορίας

Δεν είναι λοιπόν η "μόνη ιστορία" σ' αυτό εδώ το κωλομέρος ο ...Κολοκοτρώνης! Ούτε η μόνη "πρόσφατη ιστορία" είναι η ...φώνη της Δαμανάκη από τα μεγάφωνα του πολυτεχνείου το '73!! (Στο κάτω - κάτω ακόμα κι αυτό το τελευταίο περαστικό είναι εντελώς παραχαραγμένο. Η αλήθεια είναι εντελώς αντιηρωική: η επιτροπή της κατάληψης, θέλωντας να ξεφορτωθεί "πολιτικά την μετριοπαθή μικρή Μαρία", της έδωσε τα μικρόφωνα να παίζει...)

Από τη σκοπιά της αντι-ιστορίας του κοινωνικού ανταγωνισμού όσο είναι γελοίες οι ιστορικήτικες καταδύσεις σ' αυτήν, άλλο τόσο τραγικό είναι όχι μόνο να την αγνοεί κανείς, αλλά επιπλέον να "πιστεύει", έστω και με την άκρη του μυαλού του, τις εκδοχές που σεβρίρουν οι κάθε φορά "νικητές".

Αν και είναι σχετικά εύκολο να διαπιστώσει κανείς ποιές είναι μερικές από τις πλέον κραυγαλέες συνέπειες της ιστορικής αφασίας, αν και εί-

να επίσης εύκολο να αποκαλυφθούν μερικοί από τους ωφελιμότερους (για οποιαδήποτε εξουσία) λόγους για τους οποίους η *λογοκοπή* επι της *ιστορίας* είναι βασικό εργαλείο κυριαρχίας, υπάρχει εδώ στην Ελλάδα ένα ζήτημα που από πρώτη ματιά μοιάζει "μυστηριώδες": *γιατί οι από κάτω (οι οποιοίδηποτε "από κάτω") δεν φρόντισαν να διατηρήσουν, έστω με τους ανάρτικους τρόπους που τους αντιστοιχούν, την αντι-ιστορία, δική τους και των αγώνων τους;* Ή, για να θεσοίμε αλλιώς, *γιατί στην Ελλάδα οι ηττημένοι ξεχνούν;*

Κι ενώ οφείλουμε να διατυπώσοιμε κάποια απάντηση σ' αυτό το ερώτημα, υπάρχει ένα παραπλήσιο, το ίδιο σημαντικό: *υπάρχει περίπτωση οι λόγοι που "παράγουν" τη λήθη (και δεν έρχονται "από τα πάνω") να μην είναιμετερωλογικοί, ήδιατροφικοί, αλλά να είναι αμιγώς πολιτικοί;* Υποστηρίζοντας πως ναι, οι λόγοι της συλλογικής λήθης είναι πολιτικοί και ιδεολογικοί θα προσπαθήσοιμε τώρα να τους βρούμε.

οιργείται μέσα από τις καινοτομίες της, μέσα από τους ψηφιακούς σμούς της. Γιαυτό η απαλλοτριωμένη γνώση των μεθόδων (και των

Μπορεί να το έχετε προσέξει, μπορεί και όχι: σε μια ακτίνα γύρω

τους που μέσα στην επικοινωνία ποτέ το του και το μόνο που να αγοράσει πλε-
ρχόμενοι στην Ελλάδα η γη της επαγγελίας, αι περί αυτού. Φρό- με τον πιο ξεκαθα- να έκανε σαφές και αφεντικό και ελλη- στρατού και της α- Μετά από κάμποσα όκι μόνο για το πως να το πως να αντιμετω- δία, τα υποτιμητικά έτε ο καθένας μόνος
σημαίνει πως οι με- ες συνθήκες να έχουν λυ περισσότερα από δύσκολη θέση στην γανωμένοι και αλλη- ον πίσω κάτι από ό- ρονάρουν πολιτικοί ή ήποτε κερδίσουν δεν τους αγώνα. Σε αντί- η το αφεντικό του για πτα, τις δόσεις για το λ, εκατόν πενήντα με- και ένα πεντοκίλιορο να αλλά έστω και προ- αγώνων, όσο και ό- είναι μετανάστες, κα- εργασιός, ολοκληρω-
σε κάποιους αυτά που υς αυτά που δεν πρό- ίσουν. Αναγκάζουν α- ηγατικό Κέντρο Βόλου να δηλώσει δημοσίως για τους μετανά-
καινούργιο. Ο δρόμος ενήντα μετανάστες δεν ρύσαν για να τον ανοί- α χωρέσουν κι άλλοι, Έχουν ήδη κάνει πολ- ιερισσότερα. Ίσως κά-
ντε χρόνια, οι αφέντες, τους "ιδίους": τους τος, μό κεί Περίσια και Αλγερία, κάτω από δε- εκείνοι και εκείνες που που απαξιώνονται με σθητικά" ομοιότητα: να
τυτικούς" αφορισμούς ακανής που έκανε τον έρε εγκόσμη μεταφυ- λάνοι δεν είναι μόνο ε- ώ δίπλα, στην άγρια σ- ίνει ένα τεράστιο τμή-
αγωνιστούν" (ή να μ- " underground. Δεν θα εν θα περιμένουμε καν

- πχογραφημένους ήχους σε μαγνητικές ταινίες)... Αυτό είναι μια "προσομοίωση δεύτερης τάξης" όπου η ψηφιακή συσκευή κάνει προσομοίωση στον ήχο μιας (παλιότερης) συσκευής με αναλογικό σήμα, που κι αυτή με τη σειρά της αναπαρήγαγε τον ήχο ενός ακουστικού οργάνου.

Ίσως περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη μεσα στον "ήχο" και σε ένα μικρό κομμάτι στην rap - και στη χορευτική κουλτούρα. Για παράδειγμα μια συγκεκριμένη TR-808 (που πρωτοκυκλοφόρησε το 1980) έχει συχνά θεωρηθεί σαν ιδιόμορφη συνεισφορά της στον ήχο και στην κουλτούρα αυτής της μουσικής από το 1980.

Οι drum machines, που είναι ένας τρόπος να βγάζεις ήχους από τα drums, ήταν το πιο

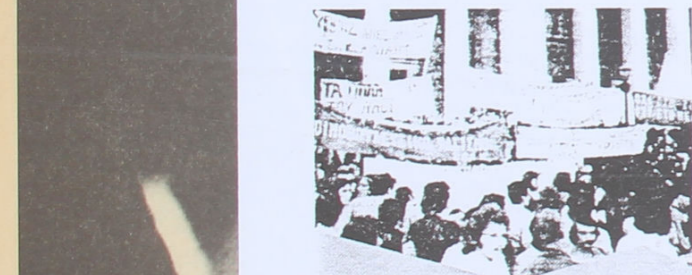
σημείο αναφοράς για τους μουσικούς που ήθελαν να μιμνησκόντο τον ήχο των πραγματικών οργάνων.

Στις 24 Σεπτεμβρίου του '74 ο Καραμανλής νομιμοποιεί τα δύο κ.ε.ε. Στις 28 αναγγέλλει την ίδρυση της "νέας δημοκρατίας", ενώ προκηρύσσονται εκλογές για τις 17 Νοέμβρη.

Στις 1 Οκτώβριο οι οργανώσεις της άκρας αριστεράς καλούν αντιαμερικανική διαδήλωση στην αμερικανική πρεσβεία. Θα αποδιχθεί μια από τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις της άκρας αριστεράς στην Ελλάδα, μιας και οι συγκεντρωμένοι θα ξεπεράσουν τις 20.000, νούμερο πρωτοφανές. Η πορεία, αν και απαγορευμένη θα γίνει, θα σταματήσει "ειρηνικά" μπροστά στην αστυνομία 100 μέτρα πριν την αμ. πρεσβεία, και θα καταγράψει την αντιρατσιστική "γκάμα" των ακροαριστερών πολιτικών αντιλήψεων: από τον αντιαμερικανικό πατριωτισμό και την απαίτηση για δημοκρατία μέχρι την εκκάλυψη για οξύνση της ταξικής πάλης...

Στις 4 Οκτώβριο θα ξεκινήσει η πρώτη εργατική απεργία μετά τη χούντα, στη National Can στην Ελευσίνα, κοινή απεργία ντόπιων και μεταναστών (πακιστανών) εργατών, που γίνεται έξω από τον έλεγχο της "επίσημης" αριστεράς. Θα ακολουθήσουν απεργίες των τεχνικών τύπου (από 16/10), των εργατών της Ι.Τ.Τ. (αρχές Νοέμβρη), των εργατών στην Η.Β.Η. (μέσα Νοέμβρη).

Στις 15 Νοέμβρη, παράλληλα με την κεντρική προεκλογική συγκέντρωση της νέας δημοκρατίας, διάφορες ακροαριστερές οργανώσεις θα καλέσουν μέσω φοιτητικών συνελεύσεων πορεία από το πολιτεχνείο ως το σκοπευτήριο της Καισαριανής - σαν αντίδραση στην "προ-

Η σκόπιμη ιστορική αφασία σαν πολιτικό όπλο οποιασδήποτε κυριαρχίας δεν είναι δύσκολο να αναλυθεί. Αν όμως λογαριάσει κανείς πως ο ντόπιος μικροαστισμός υπήρξε πάντα ιδεολογικός ακόλουθος ή και συνεταιρικός οποιοδήποτε εγχειρήματος εξουσίας, τότε καταλαβαίνει το γιατί η ιστορική αφασία δεν είναι κατ' αρχήν κάτι που επιβαλλόταν στην ελληνική κοινωνία από τα αφεντικά της. Ήταν επίσης κάτι που είχαν ανάγκη οι ευάριθμοι λακέδες τους.

Αλλά το αποφασιστικό ζήτημα είναι η σκόπιμη ιστορική αφασία της "αριστεράς" στην Ελλάδα. Ειδικά στο διάστημα από τον 2ο πόλεμο και μετά: δεν ήταν τα μεγάλα διαστήματα παρανομίας και διώξεων που ανάγκαζαν αυτήν την "αριστερά" (η οποία, άσχετα με την έχθρα μας, πρέπει να παραδεχτούμε πως ήταν η "σπονδυλική στήλη" του οποίου κοινωνικού ανταγωνισμού για δεκαετίες...) να "καταπίνει" την ιστορία της. Όχι! Αντίθετα εκείνο που την ανάγκαζε να το κάνει ήταν η ίδια η "εξέλιξη" της, η ίδια της η ιστορία! Οι μεταστροφές, οι "αναθεωρήσεις", οι "αλλαγές γραμμών" ύστερα από άλλες "αλλαγές", τα πραξικοπήματα κορυφής, ότι τέλος πάντων μπορεί να χαρακτηρίσει ένα (κομμουνιστικό) κόμμα

3η Σελίδα οι προβοκάτορες 6

κοιμητήριό της rap. Κατά γενική ομολογία η Roland TR-808 ήταν το εργαλείο που όλοι προτιμούσαν, κυρίως γιατί είχε αυτό το bass drum - όπως αναφέρει ο Kurtis Blow. "Μπορείς να το αποσυντομώσεις και να βγάλεις μια βόμβα χαμηλής συχνότητας που καταστρέφει τα ηχεία οπούδήποτε αυ-

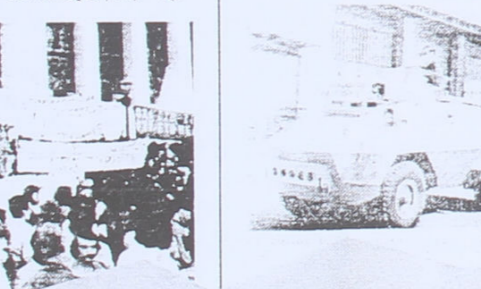
τοβόλη" της επετείου από τις πρώτες εκλογές που έχουν κηρυχτεί για τις 17 Νοέμβρη. Περισσότερες από 40.000 κόσμοι θα ανταποκριθούν στο κάλεσμα, μεγαλώνοντας το φάντασμα των προβοκατόρων για την επίσημη αριστερά. Αλλά και η άκρα αριστερά δεν θα αφήσει να ανακαλύψει τους "δικούς της" προβοκάτορες: μερικές δεκάδες αναρχικών απομονώνονται από την πορεία όταν επιχειρούν να μοιράσουν δικιά τους προκηρύξη...

Οι εργατικές απεργίες θα αρχίσουν να πυκνώνουν. Ύστερα από την 7χρονη κατάλυση η "δημοκρατική" θερμοσίδηρος έχουν να φροντίσουν τον ρυθμό της απόψιξης των εργατικών διεκδικήσεων. Διαμορφωμένες ηγεμονίες από τα κόμματα δεν υπάρχουν ακόμα ώστε να ελεγχθούν οι εργατικοί αγώνες "από μέσα" - τέτοιες φιλότιμες προσπάθειες βρίσκονται ακόμα στην αρχή τους.

Από την άλλη μεριά η αστυνομία που πρέπει να επιβάλλει την τάξη κάθε φορά που της το ζητάνε τα αφεντικά, είναι από άποψη προσωπική η ίδια χουντική αστυνομία των προηγουμένων χρόνων. Έτσι το ταξικό σύμφερον και η απαίτηση για (αστική) δημοκρατία ανακατατίθενται διαρκώς μεταξύ τους. Οι κοινωνικοί αγώνες "πολιτικοποιούνται" ακαριαία, οι πολιτικές πρωτοπορίες (που σε μεγάλο βαθμό "κατάνονται" από τα πανεπιστήμια) ψάχνουν ελεγχόμενες για βήματα τα κοινωνικά υποκείμενά τους, και όλα τα χωνεύει ο πατριωτικός αντιμπεριαλισμός.

Στις 21 Απριλίου του '75, "μιαήν επέτειο" της δικτατορίας, θα γίνει πορεία προς την αμερικανική πρεσβεία (και πάλι...). Το μπλόκ του ακροαριστερού εκκε θα επιχειρήσει το "κάτι παραπάνω" της διαδήλωσης, επιτιθέμενο με πέτρες και μπροστινός στο κτίριο της πρεσβείας. Φωτιές θα μπουν στις κουρτίνες του ισσορείου, μέχρι να αναλάβει δράση η ξαφνιασμένη αστυνομία.

Οι συγκρούσεις θα γενικευτούν στη συνέχεια, σε ολόκληρο το κέντρο της Αθήνας, από τους απεικονιστές και το σύνταγμα ως το πολιτεχνείο. Οδοφράγματα με οπιδήματα προέχειρο θα σπυθούν στη Σταδίου, στην Ακαδημία, στην Ερμού, και αυτές θα κάνουν κόλληση από τα διακρογόνια μια μεγάλη περιοχή του κέντρου, μέχρι να καταφέρουν να απωθήσουν τους διαδηλωτές στο πολιτεχνείο.

που είναι διαρκώς σε πλήρη σύγχυση και εξάρτηση, μια βασική προϋπόθεση έχουν: την εξαφάνιση του παρελθόντος, την "αμνησία". Δεν είναι άλλωστε καθόλου τυχαίο, το αντίθετο, είναι πολύ χαρακτηριστικό: η ιστορία του εμφύλιου γράφεται την τελευταία δεκαετία, ύστερα από 40 ολόκληρα χρόνια, μέσα από (αναπόφευκτα μονομερείς) αυτοβιογραφίες, και ενόσω φυσικά όλο και λιγότεροι από τους πρωταγωνιστές του ζουν!!

Θα σκεφτεί κάποιος/α από τους/τις αναγνώστες/στριες αυτών των σελίδων: και τί στο διάολο σχέση μπορεί να έχει η ιστορική αφασία της ελληνικής αριστεράς με την αντίστοιχη των προβοκατόρων της; Απαντάμε: έχει και παράδειγμα!

Απλούστατα γιατί αυτή ακριβώς η αριστερά είναι ο "συλλογικός διαπαιδαγωγός" του κοινωνικού ανταγωνισμού, ακόμα κι αν αυτός ο τελευταίος της "ξεγεύει" από τα χέρια! Το ότι η ίδια έχει υπάρξει σπονδυλική στήλη του για δεκαετίες δεν είναι μια "πραγματικότητα που τελειωσε"! Τα φανταστικά σχήματα, οι αφηρημένες τροχιές της ιδεολογίας γύρω από τον κοινωνικό χρόνο και την ιστορία, ο γάμος μικροαστισμού και

οίστες να δείχνουν όλο και πιο καθαρά τα δόντια τους. Στο όνομα της "αντιμετώπισης των αλβανών διασπαστών" ο στρατηγός Γκρατσόφιν απειλήσε πως 50.000 ένοπλοι αέριοι και μαυροβούνιοι είναι έτοιμοι να "επιβάλλουν την τάξη" στο Κόσοβο. Ο Μιλόσεβιτς προσπαθούσε να "πείσει" τον γιουγκοσλαβικό στρατό (που "κομματικά" είχε δική του αυτοτελή ορ-

φύραση ενδεικτικά, θα πρέπει κανείς να "προσθέσει" και τις κινητοποιήσεις αγρών, άλλοτε εναντίον μεγαλοδικοπών της (Μπαϊκέ, στην Ευρώπη), και άλλοτε εναντίον της κυβερνήσεως - όπως η πορεία με τρακέτ των βερκοπαρραγωγών της Κορινθίας που θα καταλήξει σε σύγκρουση με την αστυνομία και τις αυρές στον Ισθμό της Κορινθίου, στις 21 Ιουνίου.

Στην έκρηξη αυτή των κοινωνικών αγώνων (που θα συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια) το "νεαρό δημοκρατικό" πολιτικό - ιδεολογικό σύστημα θα απαντήσει όχι μόνο με την αστυνομία του, αλλά και με ιδεολογικό πόλεμο. Τους μήνες εκείνους θα σταχτεί ένα χαρακτηρισμός ιδιαίτερα αγαπητός για πάρα πολλά χρόνια στην αριστερά: ο χαρακτηρισμός του "χουντο-αριστεριστή". Πρόκειται για το ζυμί της θεωρίας των "δύο άκρων", σύμφωνα με την οποία τα "δύο άκρα" (στα "δεξιά" και στα "αριστερά") του "πολιτικού φάσματος" συνεργάζονται για να εκτρέψουν την δημοκρατία...

Αν όμως ήταν η αριστερά που με αυτή τη θεωρία προσπαθούσε να "απομονώσει τους προβοκάτορες" για χροδόν 15 χρόνια, η εφεύρεση της οφείλεται στη ίδια την κυβέρνηση της εποχής. Δηλώνει για παράδειγμα ο τότε υπουργός συντονισμού Παπαληγοράς σχολιάζοντας την κινητοποίηση των αγρών της Κορινθίας, και την σύγκρουσή τους με την αστυνομία:

- "...Ερωτάται τώρα ποιά ήταν τα κίνητρα των ελάχιστων πρωταγώνων και υποκινητών: Ήταν πρόθεσις τους να συμβάλουν και εκείνοι κατά το μέτρον των δυνάμεων των δυνάμεων και της ανεπικαιρότητας των Αστών, στην δημιουργία μιας νοσηρής ψυχολογίας "χουντοαριστρισμού" - για να μεταχειριστώ την λέξη που χρησιμοποιήσας ο κ. Καραμανλής μιλώντας προς την Βουλή - μιας ψυχολογίας που, αν την αφήσουμε να αναπτυχθεί, θα μπορούσε να οδηγήσει, μέσω της αναρχίας, στην κατάλυση της Δημοκρατίας. Νοσταλγοί της δικτατορίας, σε συνεργασία με άλλους ανεπιθύτους εξτρεμιστές, προκάλεσαν την αναταραχή του περασμένου Σεββτίου."

Σε αυτές τις εργατικές κινητοποιήσεις, που εδώ αντι-

αποσπασμα από προκηρύξη που μοιράστηκε σε λινε

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

7 οι προβοκάτορες 3η Σελίδα

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

...As μη ξεγελιάμαστε λοιπόν από την "δημοκρατικοποίηση του συστήματος" και τα κοψίδια και παραπλανητικά συνθήματα του τύπου "θέλουμε στρατό δημοκρατικό", ο στρατός και η αστυνομία δεν είναι τίποτα άλλο από μέσα διαιώνισης της ταξικής διάρθρωσης της εμπορευματοποιημένης κοινωνίας. Καιρός είναι να προστατεύσουμε τους εαυτούς μας από τις επιθέσεις των ρομπότ του κράτους. Αρκετά τους ανεχτήκαμε στο Πολυτεχνείο και αλ-

7 οι προβοκάτορες 3η Σελίδα

- πχογραφημένους ήχους σε μαγνητικές ταινίες)... Αυτό είναι μια "προσομοίωση δεύτερης τάξης" όπου η ψηφιακή συσκευή κάνει προσομοίωση στον ήχο μιας (παλιότερης) συσκευής με αναλογικό σήμα, που κι αυτή με τη σειρά της αναπαρήγαγε τον ήχο ενός

Ίσως περισσότερο από μεσα στον "ήχο" και σε έντονη στην rap - και στη χορευτική Για παράδειγμα μια συσκευή TR-808 (που πρωτοκυκλοφόρησε σαν συνοριστήριο της στον ήχο αυτής της μουσικής από την mainstream κυριαρχία '80.

Οι drum machines, που ροζ τρόπον να βγάζεις ήχους drums, ήταν το πιο

μοκρατικές εκδηλώσεις διάφορα στοιχεία, είτε ανήκοντα εις ποικίλων μινιμουμ εξομοιωτικές οργανώσεις, είτε πρόσωπα υποπατα δια δράσεων και επί δικτατορίας... Τέλος εις την δημοσιοποιηθείσαν εκουήμιον κατάστασιν ον νεβρίλων και πολλοί νεοί, οι οποίοι μετείχον ορισνο γαριν παιδιάς εις τον κλεπτοπυλεμον κατά των οργάνων της τάξεως, τον οποίον άλλοι ειχον μεθοδικωτέρα οργανώσει...

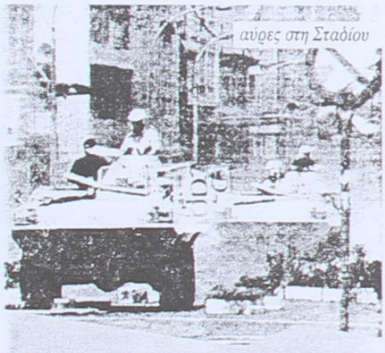
από δήλωση του πασοκ (Παπανδρέου): "...Είναι ήδη διαπιστωμένο ότι η εκδήλωση των οικοδομών για τη διεκδίκηση των δικαιων αυτημάτων των και με πρόθεση σαφώς και υπειθύντα ειροηική προβοκαριστική από πράκτορες άγνωστης προέλευσης σε γκινάτια κλίμακα..."

από δήλωση του κκε (Φλωράκης): "...Η τρομοκρατική δράση υποπατων, προβοκατοίκων και νεοφασιστικών στοιχείων, με την ανοχή η και την ενθάρρυνση ακόμη αστυνομικών οργάνων, φανεράει γενικωτερες προσπάθειες των αντιδραστικών και σκοτεινών κυκλών για δημιουργία κατάστασης που θα τους διευκολύνει για την εκκλήρωση γενικωτερων αντιλαϊκών σχεδίων..."

από δήλωση του κκε "εσωτερικού": "...σήμερα, ενώ ο λαός γιορταζε την πρώτη επέτειο της μεγάλης δημοκρατικής του νίκης της ανατροπής της στρατοκρατίας, χοντικά κατόλωνα στο υπουργείο Δημόσιας Τάξης και προβοκατορικά στοιχεία ανασπάωσαν το κέντρο της Αθήνας..."

Αντί άλλης απάντησης θα ακούσε μόνο η ανακοίνωση της ίδιας της συντονιστικής επιτροπής που οργάνωσε την πορεία. Καμμία αναφορά σε "προβοκατορες".

"Η κυβέρνηση Καραμανλή αντί να δώσει λύση στα δίκαια αιτήματα των οικοδόμων, τους αντιμετώπισε με τη ΝΕΑ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟ, που άρχισε χθες στην ΕΤΜΑ, σήμερα σ' είμας, και να δούμε ποιός έχει σειρά αυριο..."

ήττας ή των λαθών όπου αυτά υπάρχουν, σαν ουσιαστικό μέρος της πρωτοβουλίας και της υποκειμενικότητας, αυτή είναι η ίδια η πραγματικά ανταγωνιστική ιστορία, η ιστορία του ανταγωνισμού... Κι αυτό είναι ότι πολιτικώτερο μπορεί να έχει σαν "περιορισμό" από το παρελθόν, από τις ήττες, η οποιαδήποτε εκ νέου έφοδος στον ουρανό: να έχει γίνει "σοφώτερη" από τους αγώνες, όποιοι κι αν ήταν, που προηγήθηκαν!!!

Δεν είναι λοιπόν εφιαλτικό το γεγονός πως είναι πολύ εύκολο να βρεί κανείς μετανοαιμένους "νικητές", πάντα αυτάρεσκους "πρώην" που μιλώντας ένδοξα (στ' αλήθεια: μεταιδόδοξα) διαστέλλουν την συνθηκολόγηση τους σε "κοινή μοίρα" - αλλά όχι σοφούς "ηττημένους"; Γιατί τότε οι σφετεριστές να μην υποστηρίζουν, γεμάτοι σιγουριά, πως πάντα ήταν εδώ;

Κάποτε τολμήσαμε να πούμε πως κίνημα χωρίς μνήμη είναι κίνημα χωρίς προοπτική. Ασφαλώς καμμία "γραμμική πορεία" δεν ταίριαζει στην αυθεντικότητα του κοινωνικού, ταξικού ανταγωνισμού. Αλλά επίσης: μνήμη δεν είναι η ιστοριογραφία. Ιστορία δεν είναι η "αποθήκευση πληρο-

35 ΚΕΝΙΑ οι προβοκάτορες 8

κοφτερό τοεκοούρι της rap. Κατά γενική ομολογία η Roland TR-808 ήταν το εργαλείο που όλοι προτιμούσαν, κυρίως γιατί είχε αυτό το bass drum - όπως αναφέρει ο Kurtis Blow.

"Μπορείς να το αποσυντούσεις και να βγάλεις μια βόμβα κα-

μουσικών οργάνων από άλλες, με κριτήριο της συγκεκριμένη ηχητική του ποιότητα. Τα βιολιά Stradivariους ή οι ηλεκτρικές κιθάρες Feder, για να αναφέρουμε δυο πρόχειρα παραδείγματα, ανήκουν σ' αυτή την κατηγορία. Ωστόσο η προ-

οίστες να δείχνουν όλο και πιο καθαρά τα δόντια τους. Στο όνομα της "αντιμετώπισης των αλβανών διασπαστών" ο στρατηγός Γκρατσόμιν απειλήσε πως 50.000 ένοπλοι σέρβιοι και μαυροβούνιοι είναι έτοιμοι να "επιβάλλουν την τάξη" στο Κόσοβο. Ο Μιλόσεβιτς προσπαθούσε να "πεισει" τον γιουγκοσλαβικό στρατό (που "κοιμητικά" είχε δική του αυτοτελή οργάνωση, ενιαία σε όλη την γιουγκοσλαβία) να καθαρήσει την ανταρσία. Το γεγονός πως μέσα στα ορυχεία υπήρχαν 2,5 τόννοι εκρηκτικών δεν τον ένοιαζε καθόλου. "Η Σερβία θα κάνει αυτό που θέλει, αυτό που θεωρεί αναγκαίο, είτε σύμφωνα με τους νόμους είτε όχι" ήταν η σχετική δήλωση του Μιλόσεβιτς στα κομματικά επιτελεία.

Ξένοι εργάτες στην Ελλάδα Τό εγχρωμο σκαβοπάζαρο που θπσαυρίζει τους πλουτοκράτες

Δεν είναι καθόλου "καινούργιο" γεγονός η παρουσία χιλιάδων μεταναστών εργατών στην Ελλάδα. Τα "εθνικά υπερήφανα" αφεντικά, διαφόρων μεγεθών, από τη δεκαετία του '70 αναπτύσσονταν μέσα από την εκμετάλλευση και των "ξένων" - που (καμμία σύμπτωση) ήταν "λαθρομετανάστες".

Θα αναρωτηθεί κανείς πως η φτωχή πληντίμα ελλαδίτσα, που στη δεκαετία του '70 ήταν ακόμα χώρα "εξαγωγής" εργατών,

μπορούσε να είναι ταυτόχρονα ένα κάτεργο "εισαγωγής" φτηνής εργασίας. Η απάντηση είναι μάλλον ευκολονόητη: τα αφεντικά ποτέ δεν είναι "ανίκανα" να εκμεταλλευτούν, είτε ντόπιους είτε ξένους εργάτες. Η "εξαγωγή" εργατών δεν συνεπάγεται αδυναμία του "εθνικού τους κεφάλαιου" να τους "απασχολήσει" - αλλά αντίθετα δείχνει την καθολικότητα των καπιταλιστικών προσαγών. Δεν είναι πρωτότυπο φρούτο η "παγκοσμιοποίηση" του κεφάλαιου...

Στα 1975 οι μετανάστες εργάτες υπολογίζονταν στην Ελλάδα γύρω στις 60.000. Η

συντριπτική τους πλειοψηφία ήταν λαθραίοι, έχοντας περάσει τα σύνορα με τουριστική βίζα. Περίπου οι μισοί από την Αίγυπτο - και από τους υπόλοιπους οι περισσότεροι Πακιστανοί. Το καθεστώς είχε συγκεκριμένες "εθνικούς" προσανατολισμούς στο σκαβοπάζαρο, αξιοποιώντας τα προβλήματα των μεταναστών στις χώρες τους - τον πόλεμο, για παράδειγμα, που γινόταν εκείνα τα χρόνια στο Πακιστάν.

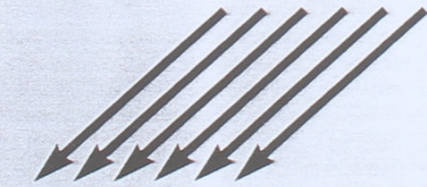
Οι συνθήκες "δουλειάς" ήταν και τότε αυτές που είναι πάντα: το μεροκάματο στο μισό του αντίστοιχου Έλληνα, ωρράριο σύμφωνα με τις ανάγκες του αφεντικού, απειλητική απέλωση ανα πάσα στιγμή. Οι κλάδοι που "απορροφούσαν" τους μετανάστες ήταν οι μικρές βιομηχανίες - βιοτεχνίες, οι οικιακές υπηρεσίες, οι σκατοδουλειές στον κλάδο του τουρισμού. Οι δυτικές γενιότητες (Χαϊδάρι, Αιγάλεω, Περιστέρι, Βοτανικό) με τα φτηνότερα νοίκια ήταν οι περιοχές "κατοικίας" τους - αν μπορεί να ονομασθεί έτσι το στίβγμα (και το κρύψιμο) των μεταναστών.

Η ψυχολογική προετοιμασία και η "απαίτηση του σέρβικου λαού" χρειάστηκε ένα μήνα για να ωριμάσει. Στις 27 και 28 μαρτίου του 1988 τα σέρβικα τανκς και η σέρβικη αστυνομία ανέλαβαν να επιβάλλουν την τάξη στο Κόσοβο. 22 αλβανόφωνοι δολοφονήθηκαν στην καταστολή των διαδηλώσεων, αλλά εκείνες οι μέρες γιορτάστηκαν σαν εθνική γιορτή στη Σερβία...

Ένα χρόνο μετά, στις 28 Ιουνίου 1989, η σέρβικη ορθόδοξη εκκλησία και οι οργανώσεις των νεο-τσέτων μάζεψαν ένα εκατομμύριο σέρβους από όλο τον κόσμο στο Κοσσυφοπέδιο, για να δοξάσουν τον τσάρο Μιλόσεβιτς σαν ηγέτη του νέου τους αγώνα ενάντια στους τούρκους...

Στη φωτογραφία κάτω εργάτες από το Πακιστάν, απεργιοί της National Can. "ΕΜΗΝΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΕΝΩΜΕΝΟΙ"... Πριν 24 χρόνια.

φοριών από το παρελθόν". Μνήμη και ιστορία είναι η ίδια η ακαριαία συμπύκνωση των τακτοποιημένων (και ελεγχόμενων) "διαστάσεων" του κοινωνικού χρόνου, στο τώρα και πάντα της κοινωνικής απευθεθέρωσης - μνήμη και ιστορία είναι, πέρα από "αφήγηση" η κριτική διαστολή, ακόμα και σχάση, του χρόνου. Δεν μπορεί να υπάρξει ιστορία χωρίς την αδιάκοπη κριτική της - και αν υπάρχει κάτι σαν "ξαναγράψιμο" της ιστορίας είναι μόνο η ενεργητική, ανταγωνιστική αξιοποίησή της. Η απελευθερωτική ανά-σταση της εκδήλωσης.

Εννιά χρόνια μετά τα ορυχεία της Τρέπτσκα βρίσκονται σε ελληνικά χέρια "απασχολώντας μόνο αδελαφούς σέρβους", και η ελληνοσερβική φιλία είναι κάτι παραπάνω από "οικονομική", άσχετα από τους "πολιτικούς ελιγμούς": είναι μοιρασιά της ίδιας ψύχωσης, της ίδιας βαρβαρότητας...

Τιμή...

η χαμένη

Κοινότητα Αγίου Γεωργίου Βελεσίνου, τέλη Μαΐου. Εκατόν πενήντα περίπου μετανάστες, στην πλειοψηφία τους αλβανοί και ρουμάνοι, που εργάζονται στη συγκομιδή βαμβακιού, κατεβαίνουν σε απεργία διαρκείας, διεκδικώντας τα στοιχειώδη: οκτώ ώρες εργασία και πέντε χιλιάδες ή τέσσερις πεντακόσιες συν φαγητό, ελάτωση ημερομίσθιο.

Η κοινή γνώμη κοπάζει απορημέρη, και τα αφεντικά τους, "οι περιφάνοι έλληνες αγρότες θράζουν από δίκαια αγαπηκτιση". Η απεργία τους πέφτει λίγο βαριά και οι πιο ετοιμόλογοι έχουν έτοιμη τη μαλακία στο στόμα: "Από τότε που άρχισε η απεργία, αυξήθηκε η εγκληματικότητα" λένε και εννοούν πως κατά τη δική τους γνώμη θα ήταν προτιμότερο να επέμ-

θει η αστυνομία ή ο στρατός στην ανάγκη. Όχι βέβαια για να απελάσουν τους μετανάστες, μην ξεχνιόμαστε κάποιος πρέπει να μαζεύει το βαμβάκι, αλλά ίσα για να τους επιτηρούν και να επιβλέπουν αν κάνουν σωστά τη δουλειά τους, κι εδώ που τα λέμε όμα έχεις ένα όπλο να σε σμαδαίνει, θλίπεις από άλλη οπτική την απεργία.

Αυτό σκεφτότουσαν οι μεγαλόκαρδοι έλληνες και τα μικρά ντόπια αφεντικά κοιμήθηκαν κακά και τα μεγάλα αφεντικά χειρότερα. Κι όταν ζύνησαν βρήκαν τους εκατόν πενήντα μετανάστες να συνεχίζουν την απεργία. Έκασταν και σκέφθηκαν ότι ίσως το παράτρηξαν λίγο, "μα να πει κι αυτός ο μαλάκας ο Μπίτσος κατευθείαν για την εγκληματικότητα, καρφωθήκαμε αμέσως, δεν μπορούν να έρχονται οι μπάσοι και τα στρατά για πλάκα", είχε έρθει η ώρα των πολιτικών χειρισμών κι έτσι αποφασίστηκε να βγει ο νετάλης το πρωί στην πλατεία του καρριού να διαλαλήσει πως το μεροκάματο για όποιον έλληνα πάει να μαζέψει βαμβάκι, είναι δώδεκα με δεκαπέντε χιλιάρια. Τό 'πε ο νετάλης το πρωί, πέρασε και το μεσημέρι κι όταν πια άρχισε να νικτώνει, ούτε ένας ντόπιος δεν είχε φανερί για δουλειά. Όχι ότι οι ντόπιοι ζαφνικά θυμήθηκαν την ταξική αλληλεγγύη, απτή την είχαν από καιρό κεσμένη, δεν μπορούσαν όμως και να μαζεύουν βαμβάκι για δεκαπέντε φοροκίλιάρια, δεν ψηφίσανε ΠΑΣΟΚ διάλοξε για να δουλεύουμε διπλωμένοι στα δύο, δουλέψτε εσείς μάγκες είπαν στους μετανάστες, εμείς είμαστε άλλη φάση, περιμένουμε το εβδομροκοστό ένατο πακέτο Ντελόρ, είμαστε ευρωπαϊοί θλίπεις...

Τα απήματα των μεταναστών ικανοποιήθηκαν και η απεργία έληξε μετά από καμμία εβδομάδα ερήνικου. Έληξε "νικηφόρα" η πρώτη απεργία μεταναστών εν Ελλάδα. Παρότι η ικανοποίηση των αιτημάτων ήταν το πιο σημαντικό ζήτημα για τους μετανάστες, η ουσία βρίσκεται στην απεργία αυτή καθαυτή.

Τα αίτια της δεν αποτελούν είδηση. Το εγκλημα της οργανωμένης αποτελεσμάτων της αναδιάρθρωσης, σε όσο μεγαλύτερο εύρος, είναι το ίδιο κρίσιμη όσο και οι επιμέρους εμπειρίες της Έχουμε πολλά να κάνουμε σχετικά. Η επαναικείωση της γνώσης και της κριτικής σίμερα - και μέσω αυτής η αποτελεσματικότητα στους οποιοσδήποτε αγώνες - είναι ότι πιο φιλόδοξο μπορούμε να βέλουμε. Χωρίς καμμία συστολή είμαστε φιλόδοξοι.

πολεοδομία, διαχείριση του χρόνου στη μητρόπολη
Να κάτι που ελάχιστα αγνήσαμε ως τώρα - είναι όμως "στο πρόγραμμα". Δεν μπορούμε να διακριθούμε τίποτα για μια ακόμα εφεντυπική αποστολή - εκτός από το ότι θα απογοητεύσουμε τους φτηνούς αντιγραφείς των λαμπρών καταστασιακών συμπερασμάτων. Ζούμε σε μια ανεπανόληπτα βαλκανική - μεσανατολική συνθήκη, και είμαστε φανατικοί στο να ερευνησουμε και να αναδείξουμε τα δικά μας περάσματα μέσα από (ή σε) αυτήν.

μεσόγειος
Μπορεί να το έχετε προσέξει, μπορεί και όχι: σε μια ακτίνα γύρω

και μη εκμετάλλευσης των μεταναστών στην Ελλάδα, θεωρείται δείγμα επιχειρηματικού δαιμόνιου και οι πάντες το σπρίζουν κρυφά ή φανερά. Αυτό που αποτέλεσε είδηση, ήταν το μέσο πάλης που επέλεξαν οι μετανάστες για να απαυτίσουν σ' αυτό το εγκλημα. Μπορούν οι αλβανοί να οργανωνονται και να δρουν συλλογικά, αναφροούνται ι' αφεντικά και οι υπόλοιποι τους που μέσα στην θλακεία τους πιστεύουν, πως οι μετανάστες δε σκάνουν ποτέ το κεφάλι, πως είναι ο καθένας για την πάρτη του και το μόνο που τον ενδιαφέρει είναι πως θα μαζέψει λεφτά για να αγοράσει ηλεκτρικές συσκευές.

Είναι τουλάχιστον αφελείς. Οι μετανάστες ερχόμενοι στην Ελλάδα, ακόμη κι αν αρχικά τη φαντασίσωσαν σαν τη γη της επαγγελίας, γρήγορα συνειδητοποιήσαν πως δεν πρόκειται περί αυτού. Φρόντισαν άλλωστε να τους το δείξουν οι έλληνες με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο. Το ταξίδι από τα Τίρανα στην Αθήνα έκανε σαφές και στον πιο ευκολόπιστο μετανάστη τι σημαίνει αφεντικό και έλληνας. Κι όσοι δεν τράκαραν με τις σφαίρες του στρατού και της αστυνομίας και των αγροτών, έμαθαν πολλά. Μετά από κάμποσα χρόνια στην Ελλάδα άρχισαν ν' αγωνίζονται όχι μόνο για το πως θα εξασφαλίζουν τα προς το ζην αλλά και για το πως να αντιμετωπίσουν, ψυχικά και σώμα, τα ειρωνικά σχόλια, τα υποτιμητικά βλέμματα, τη ρατσιστική βία των ντόπιων. Είτε ο καθένας μόνος του, είτε ο ένας δίπλα στον άλλο.

Αυτό σημαίνει πολλά. Αυτό πρώτα και κύρια σημαίνει πως οι μετανάστες, αναγκασμένοι από τις αντικειμενικές συνθήκες να έχουν τα μάτια τους ανοικτά, αντιλαμβάνονται πολύ περισσότερα από τους αετομάρτιδες ντόπιους. Γνωρίζοντας τη δύσκολη θέση στην οποία ήδη βρίσκονται, ξέρουν πως μόνο οργανωμένοι και αλληλεγγύη μεταξύ τους, θα μπορέσουν να πάρουν πίσω κάτι από όσα τους κλέβουν τα αφεντικά. Δεν τους πατρώνουν πολιτικοί ή δημοσιογράφοι και ξέρουν καλά πως οποιαδήποτε κερδοσύνη δεν μπορεί παρά να είναι αποτέλεσμα του δικού τους αγώνα. Σε αντίθεση με το μέσο Έλληνα μαλάκα που γλίσκει το αφεντικό του για να πληρώσει τις ασφάλειες για δύο αυτοκίνητα, τις δόσεις για το Home Cinema, και το χρέος για τη Visacard, εκατόν πενήντα μετανάστες κάνουν απεργία για ένα οκάωρο και ένα πετοκίλιαρο και σώζουν όχι μόνο τη δική τους αξιοπρέπεια αλλά έστω και προσωρινά τη χαμένη τιμή τόσο των εργατικών αγώνων, όσο και όλων αυτών που αν και πιστεύουν πως δεν είναι μετανάστες, καθημερινά εργάζονται σε συνθήκες μαύρης εργασίας, ολοκληρωτικά παρατημένοι από κάθε διεκδίκηση.

Εκατόν πενήντα μετανάστες υπενθυμίζουν σε κάποιους αυτά που ξεχάσαν, αποκαλύπτουν σε κάποιους άλλους αυτά που δεν πρόλαβαν να φανερήσουν ή προτίμησαν ν' αγνοήσουν. Αναγκάζουν ακομή κι αυτό το κρατικό παράρτημα, το Εργατικό Κέντρο Βόλου να ξεπεράσει στιγμιαία τον εαυτό του και να διλώσει δημόσια "πως η ύπαρξη και μόνο της μαύρης εργασίας για τους μετανάστες, είναι ρατσισμός".

Η απεργία σα μορφή πάλης δεν είναι κάτι καινούργιο. Ο δρόμος είναι γνωστός. Μόνο που αυτοί οι εκατόν πενήντα μετανάστες δεν τον εξείδαν απλά. Έκαναν αυτό που μπορούσαν για να τον ανοίξουν, όχι μόνο για την πάρτη τους, αλλά για να χωρέσουν κι άλλοι, γνωρίζοντας πως αυτοί μόνο δεν αρκούν. Έχουν ήδη κάνει πολλά και μάλλον έχουν να μας μάθουν πολύ περισσότερα. Ίσως κάτι έχουμε κι εμείς να τους πούμε. Πού άλλο; Στο πλάι τους...Εκεί τουλάχιστον νιώθουμε καλά...Εσείς;

από αυτή τη θάλασσα, εδώ και δέκα - δεκαπέντε χρόνια, οι αφέντες σκοτώνουν κατά εκατοντάδες, κατά χιλιάδες, τους "ίδιους": τους μουσουλμάνους. Αλγερία, Παλαιστίνη, Λίβανος, μό και Περσία και Ιράκ, Κουρδιστάν, Βοσνία, Αλβανία, και πάλι Αλγερία, κάτω από δεκάδες διαφορετικές "απίες" και "αφορμές" εκείνοι τα εκτείνες που ματώνουν και βρηνούν, εκείνοι και εκείνες που απαξιώνονται με κάθε μέσο και όλα, έχουν αυτήν την "αντιασθητική" ομοιότητα: να είναι μουσουλμάνοι.

Μακριά από τους εύκαλους "αντιβρασκευτικούς" αφορισμούς (λάδι στα γρανάζια μας "σταυροφόρας" μηχανής που έκανε τον "σταυρό" της εν μέρει white power και εν μέρει εγκόσμο μεταφυσικά του εμπροσθόματος) ξέρουμε πως οι ινδιάνοι δεν είναι μόνο εκεί - μακριά, στην "άγρια δύση". Αλλά κι εδώ δίπλα, στην άγρια ανατολή. Ξέρουμε πως "μουσουλμάνοι" σημαίνει ένα τεράστιο τμήμα του παγκόσμιου προλεταριάτου.

Δεν θα περιμένουμε 500 χρόνια για να αναγνωριστούν (ή να μνησθοποιηθούν) από κάποιο ιδεαλιστικό "δυτικό" underground. Δεν θα περιμένουμε κάποιους να τους ελετίσουν, δεν θα περιμένουμε καν να μας ελετίσουν εκείνοι. Γίνεται πόλεμος κι εδώ.

το "αλήτες, ρουφιάνοι, δημοσιογράφοι" Πέθανε! Ζήτω το "αλήτες, ρουφιάνοι, αντιδεντολόγοι"!

Αυτό σας ξέφυγε!...

Από τις 20 Μάη μια ειρηνική αλλά αποφασιστική επανάσταση βρίσκεται σε εξέλιξη στο στομάχι του συστήματος, στα μ.μ.ε., αλλάζοντας τα πάντα γύρω μας. Χίλιοι εκατόν ενενήντα εννέα δημοσιογράφοι (παρά έναν 1200) μέλη της ΕΣΗΕΑ ψήφισαν και απέκτησαν τον δικό τους, τον κατάδικό τους **Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας**. Ποιός είπε πως τα κοράκια δεν έχουν καρδιά;

Από τις 20 Μάη του 1998 λοιπόν, και κάτω από την κατηγορηματική και αδιάλλακτη θέληση αυτών των 1200 δημοσιογράφων, συμβαίνουν ανάμεσα στα άλλα και τα εξής:

Η πληροφορία είναι κοινωνικό αγαθό και όχι εμπόρευμα ή μέσο παραγάνδας (άρθρο 1)...

Είναι προσβολή για την κοινωνία και πράξη μειωτική για τους ίδιους (τους δημοσιογράφους) η διαστρέβλωση, η απόκρυψη, η αλλοίωση ή η πλαστογράφηση των πραγματικών περιστατικών (άρθρο 1, β)

Η πληροφορία και η είδηση μεταδίδονται ανεπηρέαστα από τις προσωπικές, πολιτικές, κοινωνικές, θρησκευτικές, φυλετικές και πολιτισμικές απόψεις ή πεποιθήσεις (των δημοσιογράφων) (άρθρο 1, δ)

Οι πολίτες αντιμετωπίζονται ισότιμα (από τους δημοσιογράφους), χωρίς διακρίσεις εθνικής καταγωγής, φυλής, θρησκείας, πολιτικών φρονιμάτων, οικονομικής κατάστασης και κοινωνικής θέσης (άρθρο 2, α)

Οι εκδηλώσεις κρατικού αυταρχισμού και οι αυθαιρεσίες των ιδιοκτητών των μμε και ιδιαίτερα των ολιγοπωλίων αποκρούονται και καταγγέλλονται (από τους δημοσιογράφους) (άρθρο 3, β)

Οι δημοσιογράφοι δεν επιδιώκουν ούτε δέχονται αμοιβή από απόρρητα κονδύλια κρατικών υπηρεσιών και δημόσιων ή ιδιωτικών οργανισμών (άρθρο 5, α)

Οι δημοσιογράφοι δεν επιδιώκουν ούτε δέχονται οποιασδήποτε παροχές σε χρήμα και είδος, που θίγουν την αξιοπιστία, την αξιοπρέπεία τους ή επηρεάζουν την ανεξαρτησία και την αμεροληψία τους (άρθρο 5, ε)

Άρα από τις 20 Μάη αυτοί οι παρά έναν 1200 δημοσιογράφοι φτιάχνουν αναρχοκομμουνιστικούς πυρήνες στην πιά ευσάστητη περιοχή της μαύρης μας της τύφλας, και σε λίγο, δεν μπορεί, της νύχτας το ξημέρωμα θα φέρουν. Αν δεν έχετε καταλάβει ήδη τις αλλαγές γύρω σας, ε, τί σας φταίνει οι δημοσιογράφοι; Τί άλλο να κάνουν;

Εν τω μεταξύ όμως, και μέχρι το φως της δημοσιογραφικής αλήθειας να κάψει κάθε τυραννία, έχουμε δύο απορίες.

Πρώτη: αυτοί οι σχεδόν 1200 δημοσιογράφοι παραδέχονται εμμέσως πλην σαφώς πως (τουλάχιστον μέχρι τις ...19 Μάη 1998!!!) και τσιράκια ήταν, και ρουφιάνοι, και μεταπράτες, και πλαστογράφοι, και ρατισστές - ή θέλουν να μας πουν πως αυτές τις λαμπρές "δεσμεύσεις" τις τηρούσαν και πριν, απλά δεν είχαν μαζευτεί για να το βροντοφωνάξουν όλοι μαζί;

Δεύτερη: αν παρ' ελπίδι συμβεί κάποιος δημοσιογράφος να μην εφαρμόζει αυτόν τον κώδικα δεοντολογίας είναι εντάξει οι "πολίτες" (πελάτες) να του τον θυμίσουν όπως πρέπει, επι τόπου, ή θα θεωρεί κάτι τέτοιο "αθέμιτη παρέμβαση στα εσωτερικά του επαγγέλματος";

.....
**Εμείς την πρέζα σπρώχνουμε
κι είμασαν όλοι φίλοι /
μα ύστερα 'νοιξαν οι δουλειές
και γίναμε ρεζίλι /
Τί να σου κάνει ένας μισθός
κι η μισθωτή εργασία /
άμα δεν έχεις μαγαζί
σε τρώει το δημόσιο
κι η γραφειοκρατία /**

Ρεφραίν

**Χάλασε ο κόσμος, μπλέξανε
κεφάλαιο και κράτος /
τη μια σφυράς σαν όργανο
και κλέφτικα την άλλη /
Χάλασε ο κόσμος, χάλασε
και πρέπει νάσαι γάτος /
νάχεις σαρδέλες στη στολή
και όχι στο κεφάλι /
(δix, χωρωδιακά,
ακολουθεί instrumental
με κλόμπ και χειροπέδες)**

.....
απόσπασμα από μελαγχολική
μπαλάντα του σώματος

το "μπάτσοι, γουρούνια, δολοφόνοι" Πέθανε! Ζήτω το "μπάτσοι, ληστές, συνδικαλιστές"!

Έστω αυτό εδω πέρα δεν είναι κάτι σοβαρό. Όχι ανησυχητικό τουλάχιστον. Ας πούμε πως "σπρώχνονται" μεταξύ τους, μπάτσοι εναντίον μπάτσων, στο στυλ που εκπαιδεύονται για την "αποκατάσταση της τάξης": οι μισοί παριστάνουν τους διαδηλωτές για να έχουν οι ασκήσεις κάποιον πρακτικό ρεαλισμό.

Ούτε κι αυτό είναι κάτι σοβαρό: οι μισοί παριστάνουν την εργατική τάξη, στο γνωστό στυλ της "επαναστατικής γυμναστικής", για να τα βλέπει αυτά (η εργατική τάξη) και να έχει εμπιστοσύνη στα κόμματά της, και να κάθεται φρόνιμα - να μην μπλέκει σε τίποτα ανεξέλεγκτους καυγάδες. Οι άλλοι μισοί παριστάνουν το κράτος που τα "έχει πάρει" με τα κόμματα της εργατικής τάξης, για να βλέπει αυτά (η εργατική τάξη) και να έχει εμπιστοσύνη στο κράτος που συναποτελούν τα κόμματά της, και να κάθεται φρόνιμα, κλπ κλπ.

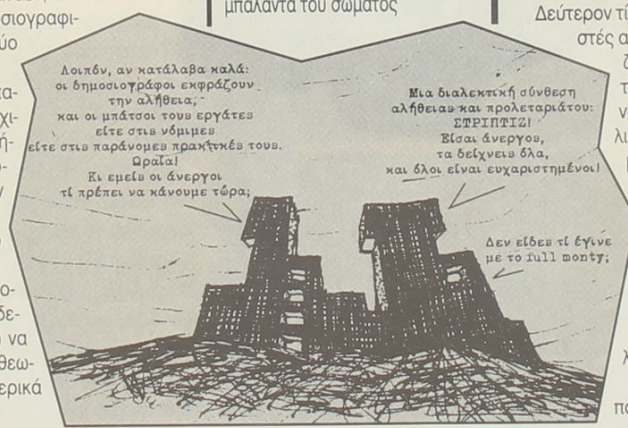
Αλλά το να κάνει ο άλλος, ολόκληρος ΜΑΤατζής, ληστεία τράπεζας, ε, αυτό είναι και σοβαρό, και επικίνδυνο!!

Πρώτον οι ληστείες τραπεζών είναι το ιερό τόσων επαναστατικών εκκλησιών - πώς μπαίνει ο βέβηλος εκεί μέσα; Πώς θα συνεχίσουν να θεωρούνται οι ληστείες ανατρεπτική πράξη από μόνες τους όταν ο κάθε Λούκυ Λουκ παίρνει το υπηρεσιακό του όπλο και γίνεται Ντάλτον;

Δεύτερον τί θα γίνει όταν οι εκαμίτες αντί να κυνηγάνε ματατζήδες - ληστές αποφασίσουν να κάνουν "υποδειγματικά ρεσάλτα" σε κρουαζιερόπλοια; Οι ζητάδες προφανώς θα κλέβουνε τσάντες, οι τροχάιοι θα πλατασκοιλογούν τα ατυχήματα (όπως ήδη κάνουν) - οι σκειουριπάδες θα είναι κι αυτοί στο κόπλο σα τσιλιαδόροι, γενικά. Και ποιός θα κυνηγάει τους ληστές; Οι δημοσιογράφοι; (Αυτό δεν το προβλέπει ο κώδικας δεοντολογίας τους). Ή οι συνδικαλιστές της "μαχητικής αριστεράς";

Τρίτον αν τα όργανα της τάξης γενικεύσουν την επίθεσή τους στους ντόπιους ναούς του χρηματοπιστωτικού συστήματος, δεν θα τους υποβαθμίσει η Solomon & Solomon; Μπορεί να προχωρήσει η ιδιωτικοποίηση των τραπεζών έτσι; Ή μήπως όλα αυτά συμβαίνουν επειδή οι διάφορες πλευρές του κράτους κοπάνε να κάνουν τις αναλήψεις τους όσο είναι ακόμα καιρός;

Με αυτά και μ' αυτά σε λίγο θα αναλάβουν το γκουβέρνο τίποτα χριστό-δουλοι.

ΜΕΓΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ

της ανατολικής μεσογείου

Έλλην - ηνος ο ΑΝ -νας 1. πλ. Έλληνες, θεσσαλική φυλή της οποίας αρχηγός θεωρείται ο Έλλην β) το σύνολο των ελληνικών φυλών γ) οι εθνικοί σε αντίθεση προς τους Ιουδαίους 2. αυτός που κατάγεται από την Ελλάδα, αυτός που έχει ελληνική υπηκοότητα 3. Α, ο έχων επεκτατικές βλέψεις, αυτός που θέλει να εκμεταλλεύεται τους γείτονες λαούς 4. ο ατομιστής, αυτός που ενδιαφέρεται μόνο για το συμφέρον του 5. ο θρασύδειλος, ο ψευτόμαγκας, αυτός που σκύβει το κεφάλι στους ανώτερους του και κάνει τον τσαμπουκά σε όποιον πιστεύει πως βρίσκεται σε χειρότερη θέση από αυτόν 6. ουσ. -ισμός, ο μικροαστισμός σε προχωρημένο στάδιο σήψης και αποσύνθεσης, με όλα τα βρωμερά επίθετα που τον συνοδεύουν (βλέπε ρατσισμός, σεξισμός, εθνικισμός και άλλα) 7. Έλληνας: ο πιο σοβαρός λόγος για να ντρέπεται κάθε αξιοπρεπής άνθρωπος όταν του αποδίδεται ο εν λόγω χαρακτηρισμός

